

Rezultati analiza osteološke građe s nalazišta Zagreb i Rudina analiziranih u razdoblju od 115. do 120. tjedna projekta

1

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 1

Osoba A

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Izrazito su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva zdjelična kost, lijeva petna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva lakatna kost, desna palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti te po jedno rebro na svakoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 13 do 14 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti diafiza s epifizama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

2

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 1

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje s naglašenim postmortalnim oštećenjima na vanjskom korteksu. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva lopatica, desna ključna kost, desni iver, desna nadlaktična kost, lijeva palčana kost te jedan grudni kralježak.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju odsutnosti degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlov defekt je uočen na 9. grudnom kralješku. Schmorlovi defekti nastaju usljed prolapsa intervertebralnog diska u tijela susjednih kralješka (Schmorl i Junghanns, 1971). Njihova prisutnost može biti idiopatska ili povezana s nizom uzročnika među kojima je najčešći prekomjerni, kontinuirani fizički rad.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

3

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 2

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, svijetle boje, robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, desna sljepoočna kost, lijeva lopatica, lijeva ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, obje petne kosti, lijeva skočna kost, lijeva nadlaktična kost, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, jedan grudni i 4 slabinska kralješka te po jedno rebro na svakoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kosti i 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi aktivni periostitis na medialnoj trećini diafize lijeve tibije s blagim zadebljanjem diafize (osteomijelitis). Umjereni zarasli periostitis prisutan je na medialnoj trećini diafize lijeve fibule. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim kostima. Ektokranijalna se poroznost ponekad još naziva "kost u obliku narančine kore" jer se morfološki očituje po prisutnosti plitkih rupica oko bregme, sagitalnog šava i na zatiljnoj kosti (općenito pri vrhu svoda lubanje). Ektokranijalna poroznost prvi je put opisana kod mladih američkih vojnika koji su umrli kao ratni zarobljenici tijekom rata u Koreji (McKern i Stewart, 1957). Kod tih osoba, pojava ektokranijalne poroznost povezana je s dugotrajnim i sustavnim izgladnjivanjem. Visoke učestalosti uočene su i kod američkih vojnika koji su poginuli tijekom opsade utvrde Snake Hill u ratu iz 1812 a za koje također postoje povijesni dokumenti koji svjedoče o neadekvatnoj prehrani (Owsley i sur., 1991).

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Osoba A

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svijetle boje, robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, desna lopatica, desna zdjelična kost, desna petna kost, desna nadlaktična kost, desna lakatna kost, desna butna kost, desna goljenična kost, desna lisna kost, jedan vratni kralježak te jedno lijevo rebro.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su samo drugi i treći kutnjak; na lijevoj strani prisutni su drugi sjekutić, očnjak i prvi pretkutnjak u alveolama te prvi sjekutić i prva dva kutnjaka izvan alveola dok je drugi pretkutnjak ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim očnjaka i prvog pretkutnjaka izvan alveola; na lijevoj strani prisutni su prvi pretkutnjak i svi kutnjaci dok je drugi pretkutnjak ispao zaživotno. Prisutna su dva karijesa: jedan na maksili i jedan na mandibuli. Hipoplastični defekti su prisutni maksilarnom prvom sjekutiću i maksilarnom očnjaku. Ovi defekti morfološki se očituju kao plitki vodoravni utori koji opasuju krunu zuba. Prisutnost ovih defekata veže se uz pojavu jakih avitaminoza, neonatalne žutice, anemije, zaraznih bolesti ili kronične neishranjenosti.

Patološke promjene: blaga zrasla cribra orbitalia prisutna je u lijevoj orbiti. Cibra se orbitalia morfološki očituje po pojavi šupljikave kosti na gornjim svodovima orbita. Smatra se kako je posljedica anemije (Huss-Ashmore i sur., 1982). Blaga zrasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

5

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 3

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svijetle boje, robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, lijeva sljepoočna kost.

Spol: muški na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

6

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 3

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svijetle boje, robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, lijeva jagodična kost i desna nadlaktična kost.

Spol: muški na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: blaga zarašla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemnim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

7

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 4

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, tamno smeđe boje, robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti,

gornja i donja čeljust, prsna kost, lijeva ključna kost, lijeva zdjelična kost, križna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva palčana kost, lijeva lakatna kost, obje goljenične kosti, 5 vratnih, svi grudni i slabinski kralješci te 10 rebara na lijevoj i 6 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje koso čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iskan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog kutnjaka koji je ispao postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izrastao; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim trećeg kutnjaka koji još nije izrastao. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi; na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Jedan karijes je prisutan na lijevoj strani mandibule. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim prvim sjekutićima i mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 12. grudnom te 1., 2. i 3. slabinskom kralješku. Blaga zarasla cribra orbitalia prisutna je u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, tamno smeđe boje, robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost, donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, desna nadlaktična kost, desna lakatna kost, 6 vratnih kralježaka te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje koso čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova i intenziteta istrošenosti zubnih ploha. Morfologija sternalnih krajeva rebra (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su kutnjaci dok su svi ostali zubi ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na mandibularnom očnjaku.

Patološke promjene: blaga zarašla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

9

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 6

Osoba A

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje s postmortalnim oštećenjima na vanjskom korteksu. Gracilne su s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: zatiljna kost, desna sljepoočna kost, donja čeljust, prsna kost, desna lopatica, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, desni iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, svi kralješci te 9 lijevih i 8 desnih rebara.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 20 do 25 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara prvom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 20 do 25 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti na desnoj strani prisutni su svi zubi u alveolama osim trećeg kutnjaka koji se nalazi izvan alveole i prvog sjekutića koji je ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim sjekutića koji su ispali postmortalno, a zadnja dva kutnjaka se nalaze izvan alveola. Prisutna su tri karijesa. Hipolastični defekti nisu uočeni.

Patološke promjene: prisutni su Schmorlovi defekti na 7., 8., 9. i 10. grudnom te 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

10

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 6

Osoba B

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, tamne boje. Izrazito su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna ključna kost, desna zdjelična kost, desna petna kost, desna skočna kost, desna palčana kost, desna butna kost, desna goljениčna kost, desna lisna kost, jedan grudni i svi slabinski kralješci te 3 desna rebra.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 6 do 7 godina. Starost je određena na temelju veličine dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: umjereni zarasli periostitis prisutan je na medialnoj trećini diafize desne tibije. Umjereni aktivni periostitis prisutan je na proksimalnoj i medialnoj trećini diafize desnog femura, a jaki aktivni periostitis prisutan je na medialnoj trećini diafize desne fibule.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

11

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 7

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje s postmortalnim oštećenjima na vanjskom korteksu. Robusne su s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, lijeva lopatica, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijevi iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 6 vratnih, svi grudni i slabinski kralješci te 7 lijevih i 8 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Trabekularna kost je dosta rijetka i gruba. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara šestom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 45 do 50 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi (kutnjaci se nalaze izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su sjekutići, očnjak i pretkutnjaci dok je prvi kutnjak ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izrastao; na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Zabilježeno je devet karijesa: četiri na maksili i pet na mandibuli. Hipoplastični defekti su uočeni na maksilarnim prvim sjekutićima.

Patološke promjene: prisutan je blagi osteoartritis (osteofiti) na 7. grudnom kralješku, na distalnim zglobnim plošinama femura i na proksimalnoj zglobnoj ploštini lijeve tibije. Degenerativni osteoartritis karakterizira progresivna pojava osteofita oko rubova zglobnih ploština. U uznapredovalim oblicima inače glatka zglobna površina razvija koštane nodule, porozitet ili eburnaciju. Ove promjene rezultat su mikrotrauma koje su posljedica svakodnevnih aktivnosti i razlikuju se od traumatskog artritisa koji nastaje kao posljedica prekida normalnog biomehaničkog funkcioniranja zgloba. Kod ove osobe prisutnost degenerativnog osteoartritisa najvjerojatnije je povezana s nešto većom životnom dobi.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne na ušćivanom materijalu.

12

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 8

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svjetlo žute boje s naglašenim postmortalnim oštećenjima na vanjskom korteksu. Gracilne su sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, lijeva ključna kost, lijeva zdjelična kost, križna kost, lijevi iver, obje petne kosti, obje skočne kosti, lijeva nadlaktična kost, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, 5 vratnih, 8 grudnih i svi slabinski kralješci te 5 rebara na lijevoj i 7 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iskan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

13

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 9

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svjetlo žute boje s naglašenim postmortalnim oštećenjima na vanjskom korteksu. Gracilne su s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: zatiljna kost, gornja i donja čeljust, obje zdjelične kosti, križna kost, desni iver, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 4 grudna i svi slabinski kralješci te 3 desna rebra.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutan je samo očnjak dok su sjekutići i prvi pretkutnjak ispali postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je spondiloliza križne kosti. Prisutan je Schmorlov defekt na prvom slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: prisutan je mali fragment duge kosti životinje.

14

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 10

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijevi iver, obje petne kosti, obje skočne kosti, obje nadlaktične kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, obje butne

kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti 4 vratna, 10 grudnih i 2 slabinska kralješka te 7 lijevih i 6 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Trabekularna kost je rijetka i gruba. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1985), odgovara 6. stupnju odnosno starosti od 43,3 do 58,1 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutan je samo očnjak dok su sjekutići ispali postmortalno a pretkutnjaci zaživotno; na lijevoj strani sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak ispali su postmortalno a prvi kutnjak zaživotno dok se drugi pretkutnjak nalazi u alveoli a treći kutnjak izvan alveole. Na donjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić i očnjak dok su pretkutnjaci i kutnjaci ispali zaživotno a prvi sjekutić postmortalno; na lijevoj strani prisutni su sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak dok su svi ostali zubi ispali zaživotno. Uočena su dva karijesa: jedan na maksili i drugi na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi osteoartritis (osteofiti) na lopaticama, glavi lijevog femura, proksimalnim zglobnim ploštinama tibija te na 7. i 8. grudnom kralješku. Jako izraženi degenerativni osteoartritis (osteofiti) prisutan je na glavi desnog femura. Blago izražena rhomboidna fossa prisutna je na lijevoj claviculi. Rhomboidne su fossae u svojoj osnovi benigni kortikalni defekti na hvatištu kostoklavikularnog ligamenta, te kao i svi benigni kortikalni defekti svjedoče o intenzivnoj fizičkoj aktivnosti, koju su u ovom slučaju provodili mišići ramenog obruča. Schmorlovi defekti prisutni su na 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te 4. i 5. slabinskom kralješku. Prisutna je umjerena zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

15

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 11

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, prsna kost, desna lopatica, desna ključna kost, desna zdjelična kost, desni iver, lijeva nadlaktična kost, jedan grudni kralježak te jedno lijevo rebro.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

16

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 12

Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su gracilne s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje slijepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, lijeva lopatica, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva petna kost, lijeva nadlaktična kost, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, lijeva butna kost, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, 3 vratna, 7 grudnih i svi slabinski kralješci te 9 rebara na lijevoj i 3 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi a prvi kutnjak nalazi se izvan aveole; na lijevoj strani prisutni su svi zubi ali se sjekutići i kutnjaci nalaze izvan alveola. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno (sjekutići i kutnjak nalaze se izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim drugog sjekutića i prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno (prvi kutnjak nalazi se izvan alveole). Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim centralnim sjekutićima.

Patološke promjene: prisutan je blagi generalizirani aktivni periostitis na medialnoj trećini diafize lijevog femura i na medialnim trećinama diafiza fibula dok se jaki generalizirani aktivni periostitis nalazi na medialnim trećinama diafiza tibija i lijevoj petnoj kosti. Schmorlovi defekti prisutni su na 11. grudnom i 2. slabinskom kralješku. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

17

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 12

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Izrazito su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust, desna palčana kost.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 2 do 3 godine. Starost je određena na temelju veličine dugih kostiju.

Zubi: na desnoj strani donje čeljusti prisutne su alveole mlječnih sjekutića, očnjaka i prvog kutnjaka koji su ispali postmortalno; na donjoj čeljusti lijevo prisutne su samo alveole mlječnih zubi koji su ispali postmortalno.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

18

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 13

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Gracilne su sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, desna skočna kost, desna

petna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, desna goljenična kost, svi kralješci te po 9 rebara na svakoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim drugog pretkutnjaka i prvog kutnjaka koji su ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog i trećeg kutnjaka koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani situacija je identična. Prisutno je osam karijesa: pet na maksili i tri na mandibuli. Prisutna su dva alveolarna apcesa na maksili. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim centralnim sjekutićima, maksilarnim i mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u desnoj orbiti. Schmorlovi defekti prisutni su na 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2. i 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

19

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 14

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, 3 vratna, 4 grudna i svi slabinski kralješci te 3 rebara na lijevoj i 4 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 8 do 9 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih i mlječnih zubiju.

Zubi: na desnoj strani gornje čeljusti prisutan je samo prvi stalni kutnjak; na lijevoj strani prisutan je prvi stalni kutnjak izvan aveole. Na lijevoj strani donje čeljusti prisutni su drugi mlječni i prvi stalni kutnjak dok je prvi mlječni kutnjak ispao postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu zabilježeni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u desnoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

20

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 15

Tafonomija: kosti su srednje dobro uščuvane, tamno smeđe boje. Izrazito su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, desna butna kost, 5 vratnih, 10 grudnih i svi slabinski kralješci te 6 rebara na lijevoj i svih 12 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 12 do 13 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih zubiju.

Zubi: na desnoj strani donje čeljusti prisutni su sjekutići te prvi i drugi kutnjak (svi se nalaze izvan alveola); na lijevoj strani donje čeljusti prisutni su sjekutići i drugi kutnjak te drugi pretkutnjak i prvi kutnjak koji se nalaze izvan alveola dok su očnjak i prvi pretkutnjak ispali postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu zabilježeni.

Patološke promjene: prisutne su blago izražene rhomboidne fossae na ključnim kostima.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

21

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 16

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Gracilne su s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja i donja čeljust, lijeva zdjelična kost, lijeva lakatna kost, lijeva butna kost, 4 vratna i 7 grudnih kralježaka te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutan je samo prvi kutnjak koji se nalazi izvan alveole; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno (kutnjaci se nalaze izvan alveola). Na donjoj čeljusti desno prisutni su drugi pretkutnjak i prva dva kutnjaka dok su sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak ispali postmortalno; na lijevoj strani

sjekutići, očnjak i pretkutnjaci ispali su postmortalno a prisutna su samo prva dva kutnjaka. Prisutna su tri karijesa na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti prisutni su na 11. i 12. grudnom kralješku. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

22

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 17**

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Robusne su s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, lijeva lopatica, obje ključne kosti, lijeva zdjelična kost, lijeva petna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, 4 vratna, svi grudni i 3 slabinska kralješka te 10 lijevih i 9 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić, očnjak, drugi pretkutnjak i drugi kutnjak dok su prvi sjekutić, prvi pretkutnjak i prvi kutnjak ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim trećeg kutnjaka koji je ispao zaživotno dok se prvi sjekutić nalazi izvan alveole. Na donjoj čeljusti desno prisutna su prva dva kutnjaka u alveolama te drugi sjekutić, očnjak i pretkutnjaci izvan alveola; na lijevoj strani nedostaju prvi pretkutnjak i prvi kutnjak koji su ispali postmortalno. Prisutan je jedan karijes na maksili. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutni su Schmorlovi defekti na 9. grudnom te 3. slabinskom kralješku. Prisutna je ankiloza 2., 3. i 4. vratnog kralješka. Blaga zarasla cribra orbitalia prisutna je u orbitama. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti. Prisutan je jaki aktivni periostitis na medialnoj trećini diafize lijeve fibule praćen jakim osteomijelitisom. Stara zarasla fraktura s malim izremodeliranim kalusom prisutna je na distalnoj trećini diafize lijeve tibije praćena umjerenim zaraslim periostitisom i zaraslim osteomijelitisom.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

23

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 18

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Robusne su s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost,

obje lopatice, obje ključne kosti, lijeva zdjelična kost, obje nadlaktične kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, 4 vratna, svi grudni i slabinski kralješci te 9 lijevih i 8 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi (treći kutnjak nalazi se izvan alveole); na lijevoj strani prisutni su svi zubi (kutnjaci se nalaze izvan alveola). Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi; na lijevoj strani situacija je identična. Karijesi nisu uočeni. Hipoplastični defekti su uočeni na maksilarnim centralnim sjekutićima, maksilarnim i mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutni su Schmorlovi defekti na 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te 1. i 2. slabinskom kralješku. Prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u desnoj orbiti. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti. Prisutna je plitka rhomboidna fossa na desnoj ključnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, svjetlo žute boje. Gracilne su s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna jagodična kost, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 4 vratna, svi grudni i slabinski kralješci te 6 lijevih i 7 desnih rebara.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutni su Schmorlovi defekti na 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2., 3. i 4. slabinskom kralješku. Blagi degenerativni osteoarthritis (osteofiti) prisutan je na proksimalnoj zgloboj ploštini lijeve tibije, na 12. grudnom te 1., 3. i 4. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

25

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 20

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane s naglašenim postmortalnim oštećenjima. Robusne su s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, lijeva lopatica, obje zdjelične kosti, križna kost, desni iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, desna nadlaktična kost, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, obje butne kosti, obje

goljениčne kosti, obje lisne kosti, 5 vratnih, svi grudni i slabinski kralješci te 8 lijevih i 7 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Trabekularna kost je dosta rijetka i gruba. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara šestom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 45 do 50 godina.

Zubi: na desnoj strani gornje čeljusti prisutni su svi zubi (zadnja dva kutnjaka se nalaze izvan alveola); na lijevoj strani prvi sjekutić i drugi kutnjak ispali su postmortalno a prvi kutnjak ispao je zaživotno dok su svi ostali zubi prisutni (treći kutnjak nalazi se izvan alveole). Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Uočeno je šest karijesa: tri na maksili i tri na mandibuli. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim očnjacima.

Patološke promjene: Schmorlov defekt prisutan je na 3. slabinskom kralješku. Blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) prisutan je na distalnim zglobnim ploštinama femura i proksimalnim zglobnim ploštinama tibija. Stara zarasla fraktura s dobro izremodeliranim kalusom praćena blagim zadebljanjem cijele diafize (osteomijelitis) i blagim aktivnim periostitisom prisutna je na medialnoj trećini diafize lijeve tibije. Prisutna je stara zarasla fraktura medialne trećine diafize lijeve fibule s dobro izremodeliranim kalusom praćena blagim zaraslim periostitisom. Umjereni zarasli periostitis prisutan je na medialnoj trećini diafize desne tibije i medialnoj trećini diafize desne fibule.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

26

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 21

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane. Robusne su sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, obje skočne kosti, obje petne kosti, desna nadlaktična kost, desna palčana kost, desna lakatna kost, desna butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

27

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 23

Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, tamno smeđe boje. Robusne su s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, obje butne kosti, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, svi kralješci te sva lijeva i 10 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Trabekularna kost je dosta rijetka i gruba. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara šestom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 45 do 50 godina.

Zubi: na desnoj strani gornje čeljusti prisutan je samo drugi sjekutić dok su prvi sjekutić, očnjak i drugi pretkutnjak ispali postmortalno a prvi pretkutnjak zaživotno; na lijevoj strani prisutni su kutnjaci dok su sjekutići i očnjak ispali postmortalno a pretkutnjaci zaživotno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prva dva kutnjaka koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim kutnjaka koji su ispali zaživotno. Uočeno je pet karijesa: tri na maksili i dva na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti prisutni su na 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom kralješku te 1., 2., 3. i 4. slabinskom kralješku. Blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) prisutan je na lijevoj lopatici, distalnoj zglobojnoj ploštini lijevog femura, na 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2., 3., 4. i 5. slabinskom kralješku. Stara zarasla fraktura s dobro izremodeliranim masivnim kalusom prisutna je na 7. desnom rebru. Stara zarasla fraktura s malim izremodeliranim kalusom praćena blagim zaraslim periostitisom prisutna je na medialnoj trećini diafize lijeve tibije. Blagi zarasli periostitis prisutan je na medialnoj trećini diafize lijeve fibule. Duboki litički defekt ovalnog oblika, veličine cca 4x2 mm prisutan je na

distalnoj zglobnoj ploštini lijeve tibije. Blaga zarasla cribra orbitalia prisutna je u orbitama. Blago izražena rhomboidna fossa prisutna je na lijevoj ključnoj kosti. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

28

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 23

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Izrazito su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust, desna goljениčna kost te jedno lijevo rebro.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 0 do 1 godine. Starost je određena na temelju veličine kostiju.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutne su alveole prva četiri mlječna zuba koji su ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutne su alveole svih pet mlječnih zuba koji su ispali postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu zabilježeni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

29

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 25

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Izrazito su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, lijeva ključna kost, desna zdjelična kost, 8 grudnih kralježaka te 7 lijevih i 7 desnih rebara.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 7 do 8 godina. Starost je određena na temelju veličine kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u lijevoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

30

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 26

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim kostima.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

31

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 27

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, lijeva jagodična kost.

Spol: muški na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 50 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

32

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 28

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na tjemanim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

33

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 29

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva tjemena kost, desna nadlaktična kost.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na lijevoj tjemenoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

34

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 30

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, gornja i donja čeljust, desna lopatica, obje ključne kosti, obje zdjelčne kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, lijeva butna kost, lijeva goljениčna kost, lijeva lisna kost, 3 vratna, 6 grudnih i svi slabinski kralješci te po 8 rebara na lijevoj i desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 6,5 do 7,5 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih i mlječnih zubiju.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutni su drugi mlječni i prvi stalni kutnjak u alveolama te mlječni sjekutići izvan alveola. Na donjoj čeljusti desno prisutni su mlječni očnjak u alveoli te prvi stalni kutnjak izvan alveole dok su drugi mlječni sjekutić i kutnjaci ispali postmortalno a prvi stalni sjekutić je djelomično izrastao; na lijevoj strani prisutni su mlječni očnjak i drugi kutnjak te prvi stalni kutnjak izvan alveola dok je prvi mlječni kutnjak ispao zaživotno a trajni sjekutići su izrasli djelomično. Uočen je jedan karijes na maksili. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je umjerena zarašla cribra orbitalia u desnoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

35

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 31

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

36

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 32

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost,

donja čeljust, desna ključna kost, desna zdjelična kost, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost te 5 lijevih i 3 desna rebra.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 13 do 15 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih zuba i stupnja spojenosti epifiza s diafizama dugih kostiju.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutni su sjekutići, očnjak i prva dva kutnjaka (svi izvan alveola). Na donjoj čeljusti desno prisutni su pretkutnjaci i prva dva kutnjaka te prvi sjekutić koji se nalazi izvan alveole dok je očnjak ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim sjekutića i očnjaka koji su ispali postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu uočeni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: u ušćivanom uzorku prisutan je jedan životinjski zub.

37

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 33

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, desna sljepoočna kost, obje jagodične kosti.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u uščuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

38

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 34

Tafonomija: kosti su vrlo loše uščuvane, žute boje. Kosti su izrazito robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja čeljust.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić i očnjak (u alveolama) te drugi pretkutnjak i prva dva kutnjaka (izvan alveola) dok je prvi sjekutić ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su očnjak i prvi pretkutnjak u alveolama dok su sjekutići i drugi pretkutnjak ispali postmortalno. Na donjoj čeljusti lijevo prisutan je samo prvi sjekutić izvan alveole. Uočen je jedan karijes na maksili. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

39

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 35

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost, jedan grudni kralježak.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlov defekt prisutan je na grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

40

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 36

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, svi vratni i 11 grudnih kralježaka te 8 lijevih i 6 desnih rebara.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule, i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova, intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama i stupnja istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su očnjak i pretkutnjaci (nalaze se izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su pretkutnjaci dok je očnjak ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića i prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno. Uočeno je sedam karijesa: četiri na maksili i tri na mandibuli. Prisutan je jedan alveolarni apces na mandibuli. Hipolastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je Schmorlov defekt na 9. grudnom kralješku. Blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) prisutan je na desnoj lopatici.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

41

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 37

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, desna nadlaktična kost, desna lakatna

kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, lijeva goljениčna kost, 2 grudna i svi slabinski kralješki te 11 rebara na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnoj zgloboj ploštini lijevog humerusa te na 3., 4. i 5. slabinskom kralješku..

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

42

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 38

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, desna sljepoočna kost, obje jagodične kosti.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

43

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 39

Tafonomija: kosti su dobro ušćuване, svjetlo žute boje. Gracilne su s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, desna ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, desna nadlaktična kost, lijeva palčana kost, desna lakatna kost, obje butne kosti, desna goljenična kost, desna lisna kost, 11 grudnih i 4 slabinska kralješka te 3 lijeva i 4 desna rebra.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 17 do 20 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti epifiza s diafizama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je Schmorlov defekt na 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

44

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 40

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, lijeva lopatica, lijeva ključna kost, križna kost, obje nadlaktične kosti, lijeva palčana kost, svi grudni i slabinski kralješci te 10 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je Schmorlov defekt na 12. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

45

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 41

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, lijeva zdjelična kost, križna kost, lijeva petna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva butna kost, 7 grudnih i svi slabinski kralješci te 8 lijevih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost i, 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2. i 3. slabinskom kralješku. Stara zarasla fraktura prisutna je na medialnoj trećini diafize lijevog humerusa s dobro izremodeliranim kalusom i vidljivim sequestrom. Prisutan je upalni proces (osteomijelitis) te se javlja znakovito zadebljanje čitave diafize lijevog humerusa.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

46

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 42

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: zatiljna kost, jedan slabinski kralježak.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 11 do 12 godina. Starost je određena na temelju veličine kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

47

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 44

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuване, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 4 vratna, 11 grudnih i 2 slabinska kralješka te 9 rebara na lijevoj i desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti

odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutan je samo treći kutnjak dok je drugi kutnjak ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prvi sjekutić, drugi pretkutnjak i treći kutnjak ispali su postmortalno dok su drugi sjekutić, očnjak i prvi pretkutnjak ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno te prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno. Uočena su četiri karijesa: jedan na maksili i tri na mandibuli. Prisutna su dva alveolarna apcesa na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) je prisutan na proksimalnim zglobnim ploštinama tibija i na lijevoj lopatici. Schmorlovi defekti su uočeni na 5., 6., 7., 8. i 9. grudnom te 2. slabinskom kralješku. Jako izražene rhomboidne fossae prisutne su na ključnim kostima. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

48

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 45

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, križna kost, desni iver, desna skočna kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti te jedan vratni kralježak.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 20 do 25 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti

odgovara prvom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 20 do 25 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

49

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 46

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, tamnosmeđe boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: križna kost, obje petne kosti, lijeva lakatna kost, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, svi slabinski kralješci.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 13 do 14 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti epifiza s diafizama dugih kostiju.

Zubi: prisutan je samo drugi kutnjak gornje lijeve čeljusti (nalazi se izvan alveole). Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi zarasli periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, lijeva sljepoočna kost, lijeva jagodična kost, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, lijevi iver, desna petna kost, obje nadlaktične kosti, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, 6 grudnih i jedan slabinski kralježak te 7 rebara na lijevoj i 4 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić, očnjak, prvi pretkutnjak i zadnja dva kutnjaka (izvan alveola) te drugi pretkutnjak i prvi kutnjak (u alveolama). Na donjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić, očnjak i treći kutnjak (izvan alveola); na lijevoj strani prisutne su alveole sjekutića koji su ispali postmortalno. Jedan karijes je prisutan na maksili. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 7., 8. i 9. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

51

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 47

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamnosmeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: gornja i donja čeljust, obje lopatice, desna ključna kost, lijeva butna kost, 5 vratnih i 3 grudna kralješka.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama i stupnja istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutna su zadnja dva kutnjaka. Na donjoj čeljusti desno prisutni su drugi pretkutnjak i kutnjaci dok su očnjak i prvi pretkutnjak ispali postmortalno. Karijesi i hipolastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis na 9. i 10. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

52

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 47

Osoba C

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje ključne kosti, lijeva nadlaktična kost, lijeva butna kost.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 8 do 9 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su prvi stalni sjekutić i kutnjak (izvan alveola). Na donjoj čeljusti desno prisutni mlječni očnjak i kutnjaci te stalni prvi kutnjak (svi izvan alveola). Karijesi i hipoplastični defekti nisu uočeni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

53

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 48

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, lijeva sljepoočna kost, obje jagodične kosti, gornja čeljust.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja istrošenosti zubnih ploha i stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutni su drugi sjekutić, drugi pretkutnjak i prvi kutnjak dok su prvi sjekutić i očnjak ispali postmortalno a prvi pretkutnjak zaživotno. Prisutna su dva karijesa. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim kostima.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

54

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 50

Tafonomija: kosti su srednje dobro uščuvane, smeđe boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelične kosti, križna kost, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 4 grudna i svi slabinski kralješci te 2 lijeva rebra.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 13 do 14 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti epifiza s diafizama dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u uščuvanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 9., 10., 11. i 12. grudnom te 1. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

55

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 51

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, lijeva jagodična kost, obje sljepoočne kosti, lijeva palčana kost te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja istrošenosti zubnih ploha i stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: prisutan je samo prvi sjekutić gornje čeljusti desno (nalazi se izvan alveole). Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

56

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 52

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust i 2 vratna kralješka.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 5 do 6 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su samo drugi mlječni kutnjak i prvi trajni kutnjak (izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su mlječni očnjak i prvi kutnjak (u alveolama) te drugi mlječni kutnjak i prvi trajni kutnjak (izvan alveola) dok je drugi mlječni sjekutić ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su mlječni kutnjaci dok je prvi trajni kutnjak još u procesu rasta; na lijevoj strani situacija je identična. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u desnoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

57

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 53

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamnosmeđe boje. Kosti su gracilne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, desna tjemena kost, zatiljna kost.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 30 do 35 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na desnoj tjemennoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

58

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 54

Osoba A

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva palčana kost, lijeva lakatna kost, obje butne kosti, desna goljenična kost, 2 vratna, 2 grudna i svi slabinski kralješci te jedno lijevo rebro.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: prisutan je samo prvi pretkutnjak desnog dijela mandibule. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni .

Patološke promjene: uočena je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

59

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 54

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje zdjelične kosti, desna palčana kost, desna lakatna kost, desna butna kost.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 11 do 12 godina. Starost je određena na temelju veličine dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u lijevoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

60

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 55

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, križna kost, desna petna kost, desna palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 9 grudnih i svi slabinski kralješci.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 45 do 50 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara šestom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 45 do 50 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnim zglobnim ploštinama femura, na glavi lijevog femura te na 5., 6., 11. i 12. grudnom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 12. grudnom te 1., 2., 3. i 4. slabinskom kralješku. Blagi aktivni periostitis prisutan je na medialnoj trećini diafize desne tibije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

61

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 56

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su gracilne s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva petna kost, obje skočne kosti, obje nadlaktične kosti, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, 6 grudnih i svi slabinski kralješci te 2 rebra na lijevoj i 3 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 10. i 12. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

62

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 57

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kost su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva tjemena kost, zatiljna kost, lijeva lopatica, desna zdjelična kost, desna lisna kost te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na lijevoj tjemennoj i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

63

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 58

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, gornja čeljust.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 8 do 9 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su drugi mlječni kutnjak (u alveoli) i prvi trajni sjekutić (izvan alveole) dok je mlječni očnjak ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su mlječni drugi kutnjak i prvi stalni kutnjak (izvan alveola). Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekt je prisutan na maksilarnom centralnom sjekutiću.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

64

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 59

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva lopatica, lijeva ključna kost, lijeva zdjelična kost, lijeva palčana kost, 4 grudna kralješka te 5 rebara na lijevoj i 6 rebara na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: prisutan je samo očnjak desne strane mandibule (izvan alveole). Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na lijevoj lopatici.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

65

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 60

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, 2 vratna kralješka.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 9 do 10 godina. Starost je određena na temelju veličine kostiju.

Zubi: prisutan je samo trajni očnjak s desne strane maksile (izvan alveole). Karijesi i hipoplastični defekt nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je umjerena zarasla cribra orbitalia u orbitama. Prisutan je upalni proces s unutrašnje strane lubanje na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

66

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 61

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemenne kosti, zatiljna kost, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, 2 vratna kralješka te jedno desno rebro.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelice kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim drugog pretkutnjaka i drugog kutnjaka koji su ispali postmortalno te prvog i trećeg kutnjaka koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog pretkutnjaka i prvog kutnjaka koji su ispali zaživotno te drugog kutnjaka koji je ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića i očnjaka koji su ispali postmortalno te prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog i trećeg kutnjaka koji su ispali zaživotno. Dva karijesa su prisutna na desnoj strani mandibule. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) prisutan je na 5. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

67

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 62

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćivane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, lijeva lopatica, lijeva zdjelična kost, lijeva palčana kost te jedno lijevo rebro.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemnim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

68

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 63

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost, gornja i donja čeljust, prsna kost, lijeva lopatica, obje ključne kosti, lijeva petna kost, lijeva skočna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, lijeva lakatna kost, desna butna kost, obje goljениčne kosti, svi vratni i 6 grudnih kralježaka te 11 rebara na lijevoj i 5 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova, stupnja istrošenosti zubnih ploha i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim drugog pretkutnjaka i prvog kutnjaka koji su ispali postmortalno te trećeg kutnjaka koji je ispao zaživotno. Na donjoj čeljusti prisutni su svi zubi. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemnim i zatiljnoj kosti. Blagi zarasli periostitis prisutan je na medialnim trećinama diafiza tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Grob 64

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, lijeva tjemena kost, lijeva nadlaktična kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

70

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 65

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva zdjelična kost, 2 slabinska kralješka.

Spol: muški, na temelju morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti

odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

71

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 66

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, svi grudni i slabinski kralješci te 9 lijevih i 11 desnih rebara..

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 12 do 13 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti diafiza s epifizama dugih kostiju i veličina dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi zrasli periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

72

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 68

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, desna lakatna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Starost je određena na temelju stupnja obliteracije kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

73

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 69

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna zdjelična kost, lijevi iver, obje petne kosti, obje skočne kosti, desna nadlaktična kost, obje butne kosti, obje goljenične kosti, lijeva lisna kost, 7 grudnih kralježaka te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 6., 7., 8. i 9. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

74

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 70

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćivane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, desna sljepoočna kost.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 10 do 11 godina. Starost je određena na temelju stupnja veličina kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

75

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 71

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

76

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 72

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva zdjelična kost, križna kost, lijeva petna kost, lijeva butna kost, lijeva lisna kost.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

77

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 73**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja čeljust.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutne su alveole sjekutića, očnjaka i pretkutnjaka koji su ispali postmortalno te prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno; na lijevoj strani prisutne su alveole sjekutića, očnjaka i prvog pretkutnjaka koji su ispali postmortalno te treći kutnjak koji se nalazi izvan alveole. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

78

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 74

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, donja čeljust, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva skočna kost, obje petne kosti, obje palčane kosti, obje lakatne kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, 3 vratna, svi grudni i slabinski kralješci te 7 lijevih i 9 desnih rebara.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Trabekularna kost je dosta rijetka i gruba. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara šestom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 45 do 50 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno te drugog pretkutnjaka i prva dva kutnjaka koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutan je samo drugi sjekutić dok su prvi sjekutić, očnjak i prvi pretkutnjak ispali postmortalno. Prisutan je jedan karijes. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: blagi degenerativni osteoarthritis (osteofiti) prisutan je na 1., 2. i 3. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 12. grudnom te 1. i 2. slabinskom kralješku. Prisutna je ankiloza križne kosti i 5. slabinskog kralješka.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

79

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 75

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna ključna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva palčana kost, lijeva lakatna kost, 7 grudnih kralježaka te 4 lijeva i 3 desna rebra.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina na temelju intenziteta pojave degenerativnih promjena na kralješćima.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlov defekt je prisutan na 7. grudnom kralješku. Blagi degenerativni osteoarthritis (osteofiti) prisutan je na 7., 8. i 9. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

80

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 76

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su gracilne s gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva lopatica, lijeva ključna kost, lijeva zdjelična kost, jedan vratni i 5 grudnih kralježaka te 7 lijevih rebara.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Starost je određena na temelju nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

81

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 77

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svjetlo žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, gornja čeljust.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 7 do 8 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutna su oba mlječna kutnjaka i prvi stalni kutnjak. Prisutan je jedan karijes. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je umjerena zarasla cribra orbitalia u desnoj orbiti. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na tjemenim kostima.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

82

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 78

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja čeljust, desna ključna kost, jedan vratni i 2 grudna kralješka te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 30 do 35 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova, istrošenosti zubnih ploha i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim plošinama.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su očnjak, pretkutnjaci i zadnja dva kutnjaka dok su sjekutići ispali postmortalno a prvi kutnjak zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno. Prisutna su četiri karijesa. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemnim i zatiljnoj kosti. Schmorlovi defekti su prisutni na 8. i 9. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

83

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 79

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

84

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 80

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, smeđe boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, obje ključne kosti, desna zdjelična kost, križna kost, desna petna kost, desna nadlaktična kost, obje palčane kosti, desna butna kost, desna goljenična kost, desna lisna kost, svi grudni i slabinski kralješci te 9 rebara na lijevoj i 5 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 10 do 12 godina. Starost je određena na temelju veličine dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

85

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 81

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, desna butna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

86

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 82

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, lijeva jagodična kost.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

87

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 84

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust.

Spol: ženski, na temelju morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 18 do 20 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih zuba.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutna su prva dva kutnjaka (u alveolama) i prvi pretkutnjak (izvan alveole) dok su sjekutići, očnjak i prvi kutnjak ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim sjekutića i očnjaka koji su ispali postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

88

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 85

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva lopatica, obje ključne kosti, lijeva zdjelična kost, križna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, 5 grudnih i svi slabinski kralješci te 9 rebara na lijevoj i 2 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: prisutan je samo treći kutnjak (izvan alveole) donje čeljusti desno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na lijevoj lopatici te na 8., 9. i 10. grudnom kralješku. Schmorlov defekt prisutan je na 8. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

89

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 87

Tafonomija: kosti su dobro uščuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, desna jagodična kost, donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, lijevi iver, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, svi kralješci te 8 rebara na lijevoj i 4 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina. Morfologija sternalnih

krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno sjekutići, očnjak i pretkutnjaci su ispali postmortalno dok su kutnjaci ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su samo pretkutnjaci dok su sjekutići, očnjak i zadnja dva kutnjaka ispala postmortalno dok je prvi kutnjak ispao zaživotno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na lopaticama, na distalnoj zgloboj ploštini desnog humerusa te na glavi lijevog femura. Uočena je blago izražena rhomboidna fossa na lijevoj ključnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

90

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 90

Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, 6 vratnih, svi grudni i i slabinski kralješci te 10 rebara na lijevoj i desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima

veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim drugog sjekutića koji je ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim sjekutića koji su ispali postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi (drugi pretkutnjak i kutnjaci nalaze se izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnom centralnom sjekutiću, na maksilarnim i mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: u ušćivanom uzorku prisutan je fragment keramike.

91

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 90

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva nadlaktična kost, lijeva butna kost, obje goljениčne kosti.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

92

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 91

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, desna zdjelična kost, desna lakatna kost, obje palčane kosti, 10 grudnih i jedan slabinski kralježak.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: prisutan je samo očnjak gornje lijeve čeljusti (izvan alveole). Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekt je prisutan na maksilarnom očnjaku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna sljepoočna kost, donja čeljust, lijeva lopatica, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, 4 vratna, svi grudni i slabinski kralješci te 8 rebra na lijevoj i 8 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi (kutnjaci se nalaze izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na lijevoj lopatici, na acetabulumima zdjelica te na 1., 3. i 4. slabinskom kralješku. Blagi degenerativni osteoartritis (porozitet) prisutan je na 2. vratnom kralješku. Schmorlovi defekti su uočeni na 10. grudnom te na 1. i 5. slabinskom kralješku. Blago izražena rhomboidna fossa uočena je na desnoj ključnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust, prsna kost, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva nadlaktična kost, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, svi kralješci te 8 rebara na lijevoj i 5 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iskan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutne su svi zubi osim drugog pretkutnjaka i trećeg kutnjaka koji su ispali postmortalno te prva dva kutnjaka koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 10. grudnom i 2. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 7. i 11. grudnom kralješku. Uočena je blago izražena rhomboidna fossa na lijevoj ključnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Zagreb – Sveti Franjo**Grob 94****Osoba A**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust, prsna kost, lijeva zdjelična kost, desna palčana kost, jedan grudni kralježak.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića i pretkutnjaka koji su ispali postmortalno te trećeg kutnjaka koji još nije izbio; na lijevoj strani prisutni su sjekutić i očnjak dok je prvi pretkutnjak ispao postmortalno a drugi zaživotno. Prisutna su dva karijesa i jedan alveolarni apces. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Grob 94
Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust.

Spol: muški, na temelju morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Starost je određena na temelju stupnja istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića i drugog pretkutnjaka koj su ispali postmortalno te prvog kutnjaka koje je ispao zaživotno; na lijevoj strani prisutni su drugi pretkutnjak i zadnja dva kutnjaka dok je prvi kutnjak ispao zaživotno a svi ostali zubi postmortalno. Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na mandibularnom očnjaku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

97

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 95

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svjetlo smeđe boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, desna sljepoočna kost, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijevi iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti,

obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, 3 vratna, 9 grudnih i svi slabinski kralješci te 10 rebara na lijevoj i 9 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejova i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić, očnjak, pretkutnjaci i prvi kutnjak (svi izvan alveola) te drugi kutnjak u alveoli; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim sjekutića koji su ispali postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izbio. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim sjekutića koji su ispali postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izbio; na lijevoj strani prisutni su očnjak, pretkutnjaci i drugi kutnjak dok je drugi sjekutić ispao postmortalno, prvi kutnjak zaživotno a treći kutnjak još nije izbio. Prisutno je šest karijesa: dva na maksili i četiri na mandibuli. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim i mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnim zglobnim ploštinama femura. Schmorlovi defekti su prisutni na 9. 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2., 3., 4. i 5. slabinskom kralješku. Prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 97

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemenene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, lijevi iver, lijeva skočna kost, obje nadlaktične kosti, desna lakatna kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, lijeva lisna kost, 6 vratnih, 6 grudnih i 2 slabinska kralješka te 3 rebra na lijevoj i 10 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha te intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutne su alveole prvog sjekutića, očnjaka i drugog pretkutnjaka koji su ispali postmortalno te drugog sjekutića i prvog pretkutnjaka koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutne su alveole sjekutića, očnjaka i prvog kutnjaka koji su ispali postmortalno te pretkutnjaka koji su ispali zaživotno. Na donjoj čeljusti desno prisutne su alveole sjekutića, očnjaka i prvog pretkutnjaka koji su ispali postmortalno te svih ostalih zubi koji su ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su očnjak, pretkutnjaci i treći kutnjak dok su sjekutići ispali postmortalno a prva dva kutnjaka zaživotno. Prisutan je jedan karijes na mandibuli. Hipoplastični defekt je prisutan na mandibularnom očnjaku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 10. i 12. grudnom kralješku. Schmorlov defekt je prisutan na 12. grudnom kralješku. Prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna ključna kost, desna zdjelična kost, križna kost, desna skočna kost, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, desna lakatna kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, jedan grudni i 3 slabinska kralješka te 8 rebara na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 20 do 25 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara prvom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 20 do 25 godina.

Zubi: prisutan je samo prvi pretkutnjak lijeve strane gornje čeljusti (izvan alveole). Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 9. grudnom kralješku. Prisutan je blagi zarasli periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija i medialnim trećinama diafiza fibula. Litički defekt ovalnog oblika, veličine 4x3 mm, oštrog rubova prisutan je na distalnoj zglobnoj ploštini lijeve tibije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

100

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 99

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust te 6 vratnih kralježaka.

Spol: ženski, na temelju morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutan je samo treći kutnjak dok su prva dva kutnjaka ispala zaživotno a svi ostali zubi postmortalno; na lijevoj strani prisutan je drugi sjekutić dok su prvi sjekutić, očnjak i drugi pretkutnjak ispali postmortalno a prvi pretkutnjak i svi kutnjaci zaživotno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su drugi sjekutić, očnjak, prvi pretkutnjak i prvi kutnjak dok su svi ostali zubi ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutni su samo očnjak i prvi kutnjak dok su sjekutići i prvi pretkutnjak ispali postmortalno a ostali zubi zaživotno. Prisutna su dva karijesa na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

101

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 100

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su gracilne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva zdjelična kost, križna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, lijeva butna kost, lijeva goljениčna kost, lijeva lisna kost, svi slabinski kralješci te 3 rebra na lijevoj i jedno na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 20 do 25 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara prvom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 20 do 25 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti prisutni su na 3. i 4. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

102

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 101

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, lijeva butna kost, 5 vratnih, 9 grudnih i svi slabinski kralješci te 6 rebara na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 11 do 12 godina. Starost je određena na temelju veličine dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u uščuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

103

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 103

Tafonomija: kosti su vrlo loše uščuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, obje zdjelične kosti, desna palčana kost, lijeva butna kost, obje lisne kosti, jedan vratni i jedan grudni kralježak te jedno rebro na lijevoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina.

Zubi: nisu prisutni u uščuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnoj zglobnoj ploštini lijevog femura.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

104

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 104

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemenene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja čeljust.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su drugi pretkutnjak i kutnjaci dok su svi ostali zubi ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno. Prisutna su tri karijesa i jedan alveolarni apces. Hipoplastični defekt je prisutan na maksilarnom očnjaku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemnim kostima.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

105

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 105

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja čeljust.

Spol: muški, na temelju morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 15 do 17 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su očnjak (izvan alveole) te pretkutnjaci i prva dva kutnjaka (u alveolama) dok je treći kutnjak djelomično izrastao. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemnim i zatiljnoj kosti. Umjeren zarasla cribra orbitalia prisutna je u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

106

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 106

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svijetlo smeđe boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: oba ivera, lijeva skočna kost, lijeva petna kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 14 do 15 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti diafiza s epifizama dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

107

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 107

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, obje lopatice, desna ključna kost, obje zdjelične kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, svi vratni i grudni te 4 slabinska kralješka, 8 rebara na lijevoj i 12 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 13 do 15 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih zuba i stupnja spojenosti diafiza s epifizama dugih kostiju.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim očnjaka koji je ispao postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izbio; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim prvog pretkutnjaka i trećeg kutnjaka koji još nije izbio. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim trećeg kutnjaka koji još nije izbio; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim drugog pretkutnjaka i trećeg kutnjaka koji još nije izbio. Prisutan je jedan karijes. Hipoplastični defekti su prisutni na maksilarnim centralnim sjekutićima, maksilarnom očnjaku i mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na tjemnim i zatiljnoj kosti. Blaga zarašla cribra orbitalia prisutna je u desnoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

108

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 108

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, 5 vratnih i jedan grudni kralježak.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim sjekutića koji su ispali postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izrastao; na lijevoj strani prisutni su pretkutnjaci dok su sjekutići i očnjak ispali postmortalno a prva dva kutnjaka zaživotno dok treći kutnjak još nije izrastao. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno i trećeg kutnjaka koji još nije izrastao; na lijevoj strani prisutni su očnjak, prvi pretkutnjak i prva dva kutnjaka dok su sjekutići i drugi pretkutnjak ispali postmortalno a treći kutnjak još nije izrastao. Zabilježena su dva karijesa: jedan na maksili i jedan na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti. Blaga zarasla cribra orbitalia prisutna je u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: u ušćuванom uzorku prisutan je jedan fragment keramike.

109

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 109

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, smeđe boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: prsna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, 5 vratnih, 8 grudnih i svi slabinski kralješci te 11 rebara na lijevoj i jedno na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 3. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 6., 8., 11. i 12. grudnom te 1., 2. i 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva petna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, svi kralješci te 9 rebara na lijevoj i 10 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak dok je drugi pretkutnjak ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su sjekutići, očnjak i pretkutnjaci dok je prvi kutnjak ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su prvi sjekutić (izvan alveole), očnjak, pretkutnjaci i prvi kutnjak dok je drugi sjekutić ispao postmortalno a zadnja dva kutnjaka zaživotno; na lijevoj strani prisutni su sjekutići, očnjak i zadnja dva kutnjaka (svi izvan alveola). Prisutna su četiri karijesa: jedan na maksili i tri na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na lopaticama, na proksimalnim zglobnim ploštinama tibija te na 2., 3., 4. i 5. slabinskom kralješku. Umjereni degenerativni osteoartritis (porozitet) prisutan je na 5., 6. i 7. vratnom kralješku. Uočena je stara zarasla depresijska fraktura na proksimalnoj zgloбноj ploštini desne tibije s fraktornom linijom koja dijeli zglobnu ploštinu na dva podjednaka dijela. Schmorlovi defekti su prisutni na 10. i 11. grudnom te na 2. i 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

111

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 111

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćivane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: prsna kost, lijeva lopatica, lijeva ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva palčana kost, obje butne kosti, 6 vratnih, 11 grudnih i svi slabinski kralješci te 7 rebara na lijevoj i 7 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejova i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te na 1., 2. i 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

112

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 112

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva zdjelična kost, obje skočne kosti, obje petne kosti, lijeva butna kost, obje goljenične kosti, lijeva lisna kost.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

113

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 113

Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva zdjelična kost, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti te jedan vratni kralježak.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 10 do 12 godina. Starost je određena na temelju veličine dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

114

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 113

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, desna palčana kost, lijeva goljениčna kost, lijeva lisna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

115

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 114

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, desni iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, desna palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 3 vratna kralješka te 5 rebara na lijevoj i 8 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 12 do 13 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba i stupnja spojenosti diafiza s epifizama.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi (drugi kutnjak izvan alveole) osim prvog sjekutića koji je ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su samo drugi pretkutnjak i prvi kutnjak (izvan alveola). Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim trećeg kutnjaka koji još nije izrastao; na lijevoj strani prisutni su svi zubi (očnjak je još mlječni) osim trećeg kutnjaka koji još nije izrastao. Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutan je blagi zarasli periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

116

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 115

Tafonomija: kosti su loše uščuvane, žute boje. Kosti su robusne s vrlo rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust, lijeva lopatica, lijeva ključna kost, desna zdjelična kost, križna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva palčana kost, desna butna kost, svi kralješci te 7 rebara na lijevoj i 10 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 55 do 60 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara osmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 55 do 60 godina.

Zubi: nisu prisutni u uščuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnoj zglobnoj ploštini lijevog humerusa, na distalnoj zglobnoj ploštini desnog femura te na 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te na 1., 2., 3. i 4. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti prisutni su na 11. grudnom te 2., 3. i 4 slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u uščuvanom uzorku.

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, svi kralješci te 10 rebara na lijevoj i 6 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejova i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim sjekutića i očnjaka koji su ispali postmortalno te trećeg kutnjaka koji je ispao zaživotno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su sjekutići, pretkutnjaci i treći kutnjak dok su prva dva kutnjaka ispala zaživotno a očnjak postmortalno; na lijevoj strani prisutni su prvi sjekutić, očnjak i pretkutnjaci dok je drugi sjekutić ispao postmortalno a kutnjaci zaživotno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na lopaticama, na distalnim zglobnim ploštinama humerusa te na 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. grudnom te 1., 2., 3. i 4. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

118

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 118

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna butna kost, desna goljениčna kost.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 35 do 40 godina na temelju nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim plošinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

119

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 119

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, lijeva ključna kost, obje nadlaktične kosti, desna palčana kost, 3 vratna kralješka te 6 rebara na lijevoj i 3 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 20 do 25 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti diafiza s epifizama dugih kostiju i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

120

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 120**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, svijetlo smeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna nadlaktična kost.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 40 do 45 godina na temelju intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na desnoj lopatici.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

121

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 121

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, lijevi iver.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na tjemnim i zatiljnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: u ušćuванom uzorku prisutan je zub goveda.

122

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 122

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s vrlo rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, gornja i donja čeljust, obje

lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, svi kralješci te 10 rebara na lijevoj i 12 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 55 do 60 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara osmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 55 do 60 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su očnjak, pretkutnjaci i prvi kutnjak dok je drugi sjekutić ispao postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim drugog kutnjaka koji je ispao postmortalno (prvi sjekutić i treći kutnjak nalaze se izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak (svi izvan alveola) dok je drugi pretkutnjak ispao postmortalno a svi kutnjaci zaživotno. Prisutna su dva karijesa na mandibuli kao i jedan alveolarni apces. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnim zglobnim ploštinama humerusa, na acetabulumima zdjelica, na distalnoj zglobnoj ploštini lijevog femura te na 6., 7., 8. i 9. grudnom te 3., 4. i 5. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti prisutni su na 5., 6. i 7. grudnom kralješku. Blago izražena rhomboidna fossa prisutna je na lijevoj ključnoj kosti. Uočena je stara zarasla fraktura 6. lijevog rebra s malim izremodeliranim kalusom bez znakova infekcije i angulacije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

123

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 123

Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva petna kost, obje nadlaktične kosti, lijeva butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 3 slabinska kralješka.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina na temelju nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

124

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 123

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva skočna kost, obje petne kosti, desna nadlaktična kosti, desna palčana kost, lijeva butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 15 do 17 godina na temelju stupnja spojenosti diafiza s epifizama dugih kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je litički defekt na distalnoj zglobnoj ploštini lijeve tibije izduženog oblika, oštih rubova, veličine cca 4x2 mm.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

125

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 124**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva skočna kost, lijeva petna kost, lijeva lakatna kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: prisutan je samo prvi sjekutić desne strane donje čeljusti. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

126

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 125**

Tafonomija: kosti su dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva skočna kost, obje petne kosti, lijeva nadlaktična kost, obje lakatne kosti, desna palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 9 grudnih i svi slabinski kralješci te 11 rebara na lijevoj i 6 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 50 do 55 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara sedmom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 50 do 55 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnim zgloбnim ploštinama femura i na 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11 i 12. grudnom te 1., 2., 3., 4. i 5. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 8. i 10. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 126**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna ključna kost, obje zdjelične kosti, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, 11 grudnih kralježaka te 2 rebra na lijevoj i 10 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: prisutan je samo drugi kutnjak desne strane gornje čeljusti. Prisutan je karijes.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 9. grudnom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 8., 9., 10. i 11. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva petna kost, lijeva butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Starost je određena na temelju intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnoj zglobnoj ploštini lijevog femura.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

129

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 128**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, lijeva zdjelična kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, lijeva lisna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti

odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

130

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 129**

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćivane, svijetlo smeđe boje. Kosti su robusne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, desna jagodična kost, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, lijeva zdjelična kost, križna kost, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 4 vratna i 3 slabinska kralješka.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 18 do 20 godina na temelju stupnja spojenosti epifiza s diafizama dugih kostiju.

Zubi: na desnoj strani gornje čeljusti prisutni su svi zubi (zadnja dva kutnjaka nalaze se izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim drugog pretkutnjaka (svi se nalaze izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su svi zubi

(svi izvan alveola). Prisutan je jedan karijes na maksili. Hipoplastični defekti su prisutni maksilarnim centralnim sjekutićima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u orbitama. Litički defekti prisutan je na distalnoj zglobnoj ploštini lijeve tibije, izduženog oblika veličine cca 4x1 mm, oštrih rubova.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

131

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 130**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: donja čeljust.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 14 do 15 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih zuba.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su pretkutnjaci i prva dva kutnjaka dok su drugi sjekutići očnjak ispali postmortalno a treći kutnjak još nije izrastao. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

132

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 131

Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, desna sljepoočna kost, desna skočna kost,.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina. Starost je određena na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na desnoj tjemenoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

133

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 131

Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, desna lopatica, desna nadlaktična kost, desna lakatna kost, desna palčana kost, 4 grudna kralješka.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 0 do 1 godine.

Starost je određena na temelju veličine kostiju.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

134

Zagreb – Sveti Franjo

Grob 132

Tafonomija: kosti su loše ušćuване, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, lijeva palčana kost, lijeva butna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi zarašli periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

135

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 133

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kost, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, oba ivera, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, 2 vratna, 9 grudnih i 2 slabinska kralješka te 11 rebara na lijevoj i 11 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 11 do 12 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su mlječni očnjak i drugi kutnjak te trajni sjekutići, prvi pretkutnjak i prvi kutnjak (svi izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su mlječni očnjak (izvan alveole) i drugi kutnjak te trajni sjekutići, očnjak (sva tri izvan alveola) i prvi kutnjak; na donjoj čeljusti desno prisutni su trajni sjekutići, drugi pretkutnjak i prva dva kutnjaka dok su očnjak i prvi pretkutnjak još u procesu rasta; na lijevoj strani prisutni su mlječni očnjak i oba kutnjaka te trajni sjekutići i prva dva kutnjaka. Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti su prisutni na mandibularnom očnjaku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

136

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 134

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s vrlo rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna zdjelična kost, 2 vratna, svi grudni i 2 slabinska kralješka te 6 rebara na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na preko 60 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara devetom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od preko 60 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na desnoj lopatici, na 7. vratnom te 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom kralješku. Ankiloza je prisutna na 3. i 4. grudnom te 10. i 11. grudnom kralješku. Schmorlovi defekti su uočeni na 8., 9., 11. i 12. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

137

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 135

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja čeljust.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo i velike mastoideuse, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutan je samo drugi kutnjak dok su sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak ispali postmortalno a drugi pretkutnjak i prvi kutnjak zaživotno; na lijevoj strani prisutan je samo drugi pretkutnjak dok su sjekutići, očnjak i prvi pretkutnjak ispali postmortalno a prva dva kutnjaka zaživotno. Uočena su dva karijesa. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

138

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 136**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost, 9 grudnih i svi slabinski kralješci te 4 rebra na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je Schmorlov defekt na 12. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

139

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 137**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelične kost, lijeva skočna kost, lijeva petna kost, lijeva butna kost, lijeva goljenična kost, lijeva lisna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost i, 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na proksimalnoj zgloбnoj ploštini lijeve tibije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

140

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 138

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, desna butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

141

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 139

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelične kosti, lijeva lakatna kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi zarašli periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija i fibula.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

142

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 140**

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćivane, svijetlo smeđe boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeonna kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, lijeva jagodična kost, gornja i donja čeljust, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje skočne kosti, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, desna lakatna kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 5 vratnih, 10 grudnih i svi slabinski kralješci te 12 rebara na lijevoj i 8 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako

razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 20 do 25 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara prvom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 20 do 25 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi (sjekutići izvan alveola) osim trećeg kutnjaka koji je ispao postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi; na lijevoj strani prisutni su svi zubi (treći kutnjak nalazi se izvan alveole). Uočena su četiri karijesa: dva na maksili i dva na mandibuli. Hipoplastični defekti prisutni su na maksilarnim centralnim sjekutićima i maksilarnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na tjemenim i zatiljnoj kosti. Schmorlovi defekti uočeni su na 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom kralješku. Blagi zarasli periostitis prisutan je na proksimalnim trećinama diafiza tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

143

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 141**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva tjemena kost, zatiljna kost, gronja čeljust, lijeva zdjelična kost, lijeva palčana kost, lijeva butna kost, desna goljenična kost, jedan grudni i jedan slabinski kralježak te jedno rebro na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti lijevo prisutni su drugi sjekutić, očnjak i pretkutnjaci dok su prva dva kutnjaka ispala zaživotno a prvi sjekutić postmortalno. Uočena su dva karijesa. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

144

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 142**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, obje jagodične kosti, gornja čeljust.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 4 do 5 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutan je samo drugi mlječni kutnjak dok su svi ostali zubi ispali postmortalno. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

145

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 144**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, desna skočna kost, lijeva petna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina na temelju nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi aktivni periostitis na proksimalnim i distalnim trećinama diafiza tibija i desne fibule.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

146

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 145**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, desna butna kost, desna goljениčna kost, desna lisna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zgloбnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

147

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 146**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva tjemena kost, lijeva skočna kost, lijeva petna kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, jedan vratni kralježak.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i intenziteta pojave degenerativnih promjena na zgloбnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoarthritis (osteofiti) na proksimalnim zgloбnim ploštinama tibija.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

148

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 147
Osoba A

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 8,5 do 9,5 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja stalnih zuba i veličine kostiju kranija.

Zubi: prisutan je samo drugi trajni kutnjak desne strane maksile koji je još u procesu rasta. Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

149

Zagreb – Sveti Franjo
Grob 147
Osoba B

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, prsna kost, desna lopatica, desna nadlaktična kost.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 30 do 35 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarašla ektokranijalna poroznost na desnoj tjemenoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

150

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 148**

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuване, žute boje. Kosti su izrazito gracilne s vrlo gustom trabekularnom kosti. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 5 vratnih, svi grudni i slabinski kralješci te 8 rebara na lijevoj i 11 na desnoj strani.

Spol: radi se o kosturu djeteta.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 7 do 8 godina. Starost je određena na temelju kronologije nicanja i razvoja mlječnih i stalnih zuba.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su mlječni očnjak i oba kutnjaka (svi izvan alveola) te stalni sjekutići i prvi kutnjak (svi izvan alveola); na lijevoj strani prisutni su mlječni kutnjaci (prvi se nalazi izvan alveole) te trajni drugi sjekutić (izvan alveole) i prvi kutnjak. Na donjoj čeljusti desno prisutni su mlječni očnjak i oba kutnjaka te trajni prvi kutnjak; na lijevoj strani

prisutna su oba mlječna kutnjaka (izvan alveola) i prvi trajni kutnjak dok je mlječni očnjak ispao postmortalno. Uočena su četiri karijesa na maksili. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi zarasli periostitis na medialnim trećinama diafiza femura. Prisutan je blagi aktivni periostitis na medialnim trećinama diafiza tibija i fibula. Uočena je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na zatiljnoj kosti. Prisutna je blaga zarasla cribra orbitalia u orbitama.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

151

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 149**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, tamno smeđe boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, donja čeljust.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina na temelju stupnja istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na donjoj čeljusti lijevo prisutni su pretkutnjaci i dva zadnja kutnjaka dok je očnjak ispao postmortalno a prvi kutnjak zaživotno. Uočena su dva karijesa. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na desnoj tjemenoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 150**

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, lijeva jagodična kost, donja čeljust, prsna kost, obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, oba ivera, lijeva skočna kost, obje petne kosti, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, 4 vratna, 9 grudnih i svi slabinski kralješci te 11 rebara na lijevoj i 10 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, 2) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 3) morfologije donje čeljusti koja ima veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Starost je određena na temelju slijedećih čimbenika. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina. Morfologija sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi; na lijevoj strani prisutni su svi zubi (sjekutići i očnjak nalaze se izvan alveola). Karijesi nisu prisutni. Hipoplastični defekti prisutni su na mandibularnim očnjacima.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na zatiljnoj kosti. Schmorlovi defekti su prisutni na 1. i 2. slabinskom kralješku. Jaki aktivni periostitis prisutan

je na medialnoj trećini diafize lijeve fibule. Blagi aktivni periostitis uočen je na lijevom talusu i calcaneusu praćen jakim osteoartritisom (osteofiti) koji je najvjerojatnije posljedica upalnog procesa na tibiji. Na lijevoj tibiji prisutan je jasno definiran lokalizirani upalni proces na medialnoj trećini diafize. Defekt je ovalnog oblika najveće dužine 82 mm. Praćen je jakim i aktivnim periostitisom koji se generalizirano proteže čitavom dužinom lijeve tibije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

153

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 151**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva ključna kost, lijevi iver, desna skočna kost, desna petna kost, obje lakatne kosti, desna butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina na temelju intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim plošinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je umjereni degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnoj zgloбноj ploštini desnog femura. Prisutan je blagi zarasli periostitis na medialnim trećinama diafiza lijeve tibije i desnog femura.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

154

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 152**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna zdjelična kost, desna petna kost, desna nadlaktična kost, desna lakatna kost, desna palčana kost, desna butna kost.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su pretkutnjaci i prva dva kutnjaka (svi se nalaze izvan alveola). Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

155

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 153**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, svijetlo smeđe boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: oba ivera, obje lakatne kosti, desna palčana kost, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, jedan grudni kralježak.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 45 do 50 godina na temelju intenziteta pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na distalnoj zglobnoj ploštini desnog femura. Schmorlov defekt je prisutan na 6. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

156

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 154**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje lopatice, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, lijeva skočna kost, lijeva petna kost, obje nadlaktične kosti, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljenične kosti, obje lisne kosti, svi kralješci te 3 rebra na lijevoj i 8 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 30 do 35 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara trećem stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 30 do 35 godina.

Zubi: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 8., 10. i 11. grudnom te 4. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: u ušćuванom uzorku prisutni su fragmenti životinjskih kostiju.

157

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 155**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva ključna kost, lijeva nadlaktična kost, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, 9 grudnih kralježaka te 3 rebra na lijevoj i jedno na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina na temelju gustoće trabekularne kosti koja je dosta rijetka i morfologije sternalnih krajeva rebara (Iscan i sur. 1984), koja odgovara 5. stupnju, odnosno starosti od 34,4 do 42,3 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 8. i 9. grudnom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: u ušćuванom uzorku pronađen je fragment keramike.

158

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 156**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelice, križna kost, lijeva skočna kost, obje petne kosti, desna palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelice koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobovu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 35 do 40 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelice odgovara četvrtom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 35 do 40 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: uočena je stara zarasla fraktura distalne trećine diafize desne fibule s malim izremodeliranim kalusom, bez angulacije i znakova infekcije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

159

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 157**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje tjemene kosti, zatiljna kost, desna sljepoočna kost, lijevi iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, lijeva lakatna kost, lijeva palčana kost, lijeva butna kost, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, jedan grudni kralježak te jedno lijevo rebro.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na donjoj čeljusti desno prisutni su očnjak i drugi kutnjak (nalaze se izvan alveola). Karijesi i hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je umjerena zarašla ektokranijalna poroznost na tjemenim kostima

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

160

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 158**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelične kosti, križna kost, desna nadlaktična kost, desna lakatna kost, desna palčana kost, desna butna kost, obje goljениčne kosti, desna lisna kost, 4 grudna i svi slabinska kralješci te jedno desno rebro.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti

odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: Schmorlovi defekti su prisutni na 9., 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2. i 3. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

161

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 159**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne sa srednje gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje butne kosti, lijeva goljениčna kost, lijeva lisna kost.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 35 do 40 godina na temelju nedostatka pojave degenerativnih promjena na zgloбnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 160**

Tafonomija: kosti su vrlo dobro ušćuvane, svijetlo smeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, obje ključne kosti, obje zdjelične kosti, križna kost, desni iver, obje skočne kosti, obje petne kosti, lijeva nadlaktična kost, obje lakatne kosti, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 4 vratna, 11 grudnih i svi slabinski kralješci.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) morfologije donje čeljusti koja ima malu, špicastu bradu sa slabo izraženim tuberculum mentale i velikim kutem mandibule.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno i trećeg kutnjaka; na lijevoj strani prisutni su svi zubi (drugi kutnjak nalazi se izvan alveole) osim prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno i trećeg kutnjaka. Na donjoj čeljusti desno prisutni su svi zubi osim prvog sjekutića i očnjaka koj su ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutni su svi zubi osim sjekutića koji su ispali postmortalno i prvog kutnjaka koji je ispao zaživotno. Uočeno je pet karijesa: četiri na maksili i jedan na mandibuli. Uočen je jedan alveolarni apces na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 12. grudnom i 1. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti uočeni su na 9., 10., 11. i 12. grudnom te 1., 2., 3., 4. i 5. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

163

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 161**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: lijeva skočna kost, lijeva petna kost, lijeva butna kost, lijeva goljениčna kost, lijeva lisna kost.

Spol: muški, na temelju opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 30 do 35 godina na temelju gustoće trabekularne kosti i nedostatka pojave degenerativnih promjena na zglobnim ploštinama.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

164

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 162**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna zdjelična kost, desna butna kost, jedan vratni kralježak.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

165

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 163**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: 4 grudna i svi slabinski kralješci te 3 rebra na lijevoj i 2 na desnoj strani.

Spol: ženski, na temelju opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procijenjena je na 50 do 55 godina na temelju gustoće trabekularne kosti i intenziteta pojave degenerativnih promjena na kralješcima.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 8., 9., 10., 11. i 12. grudnom te 2., 4. i 5. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti su uočeni na 9., 11. i 12. grudnom te 2., 3., 4. i 5. slabinskom kralješku.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

166

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 164**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćivane, tamno smeđe boje. Kosti su gracilne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: obje zdjelične kosti, lijevi iver, obje skočne kosti, lijeva petna kost, desna nadlaktična kost, obje lakatne kosti, lijeva palčana kost, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti.

Spol: ženski, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito široki gornji veliki sjedni urez (incisura ischiadica major), i 2) opće gracilnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 40 do 45 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara petom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 40 do 45 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćivanom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na proksimalnoj zglobnoj ploštini desne tibije.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćivanom uzorku.

167

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 165**

Tafonomija: kosti su srednje dobro ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s gustom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna lopatica, desna ključna kost, obje zdjelične kosti, križna kost, desni iver, lijeva skočna kost, lijeva petna kost, desna nadlaktična kost, desna lakatna kost, obje palčane kosti, obje butne kosti, obje goljениčne kosti, obje lisne kosti, 5 grudnih i svi slabinski kralješci te jedno rebro na lijevoj i 2 na desnoj strani.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 25 do 30 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara drugom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 25 do 30 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuvanom uzorku.

Patološke promjene: stara zarašla fraktura prisutna je na medialnoj trećini diafize desne tibije s izremodeliranim kalusom i praćena jakim aktivnim osteomijelitisom (čitava dužina tibije jako zadebljana).

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuvanom uzorku.

168

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 166**

Tafonomija: kosti su loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: desna tjemena kost, desna zdjelična kost, križna kost, desna petna kost, desna lakatna kost, desna palčana kost, desna butna kost, desna goljenična kost, desna lisna kost, 3 slabinska kralješka.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije zdjelične kosti koja pokazuje izrazito uski gornji veliki sjedni urez, usko tijelo preponske kosti, široku zglobnu čašicu (acetabulum) i okomito orijentiranu bočnu kost, i 2) opće robusnosti kostiju.

Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na 45 do 50 godina. Morfologija aurikularne ploštine na stražnjem dijelu lučnog grebena zdjelične kosti odgovara šestom stupnju po klasifikaciji Lovejoya i sur. (1985), što odgovara starosti od 45 do 50 godina.

Zubi: nisu prisutni u ušćuванom uzorku.

Patološke promjene: prisutan je blagi degenerativni osteoartritis (osteofiti) na 4. i 5. slabinskom kralješku. Stara zarasla fraktura prisutna je na distalnoj trećini desnog radiusa s malim izremodeliranim kalusom i sequestrom na zglobnoj ploštini (Collesova fraktura).

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutne u ušćuванom uzorku.

169

**Zagreb – Sveti Franjo
Grob 167**

Tafonomija: kosti su vrlo loše ušćuvane, žute boje. Kosti su robusne s vrlo rijetkom trabekularnom kosti i dobro razvijenim korteksom. Prisutni su slijedeći koštani elementi: čeona kost, obje tjemene kosti, zatiljna kost, obje sljepoočne kosti, obje jagodične kosti, gornja i donja čeljust, desna ključna kost, svi vratni i jedan grudni kralježak.

Spol: muški, na temelju: 1) morfologije lubanje koja pokazuje zakošeno čelo, hrapavo i jako razvijeno zatiljno područje i velike mastoideuse, i 2) morfologije donje čeljusti koja ima

veliku, široku bradu s jako izraženim tuberculum mentale, širokim granama i gotovo okomitim kutem mandibule.

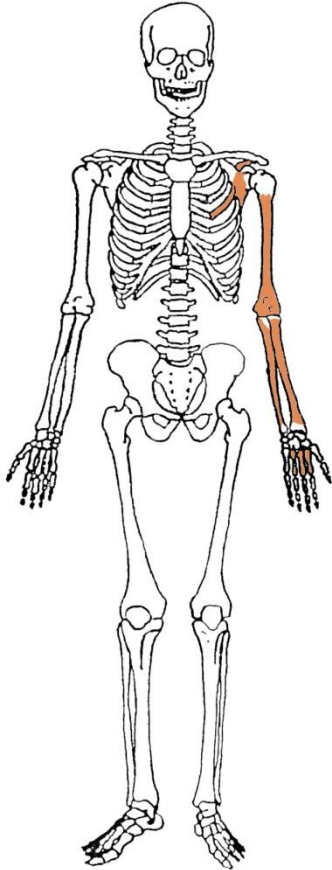
Starost u trenutku smrti: doživljena starost u trenutku smrti procjenjena je na preko 60 godina na temelju stupnja spojenosti kranijalnih šavova i istrošenosti zubnih ploha.

Zubi: na gornjoj čeljusti desno prisutne su zarasle alveole očnjaka i pretkutnjaka te alveole sjekutića koji su ispali postmortalno; na lijevoj strani prisutan je očnjak dok su drugi sjekutić, prvi pretkutnjak i prvi kutnjak ispali zaživotno a prvi sjekutić i prvi kutnjak postmortalno. Na donjoj čeljusti desno prisutan je samo treći kutnjak dok su svi ostali zubi ispali zaživotno; na lijevoj strani prisutan je samo treći kutnjak dok je drugi sjekutić ispao postmortalno a svi ostali zubi zaživotno. Uočena su tri karijesa na mandibuli. Hipoplastični defekti nisu prisutni.

Patološke promjene: prisutna je blaga zarasla ektokranijalna poroznost na zatiljnoj kosti.

Rudina – Opatija sv. Mihovila 2014.

Grob 1

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo loš.

Spol: neodrediv.

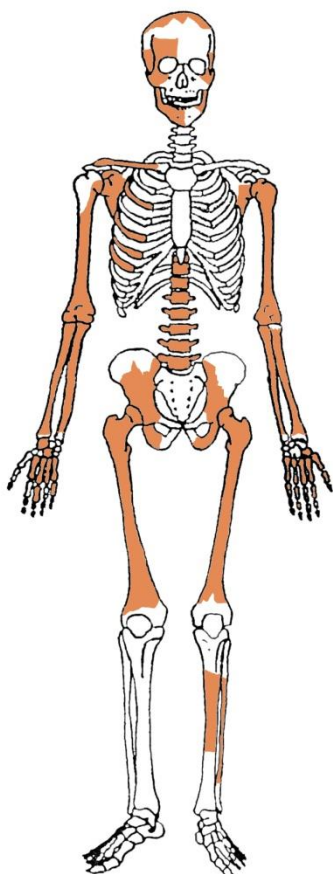
Starost u trenutku smrti: odrasla osoba.

Patološke promjene: nisu prisutne.

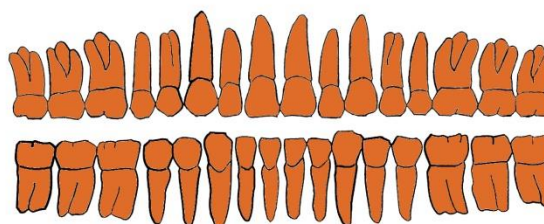
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 2

SJ 63

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 18 do 20 godina.

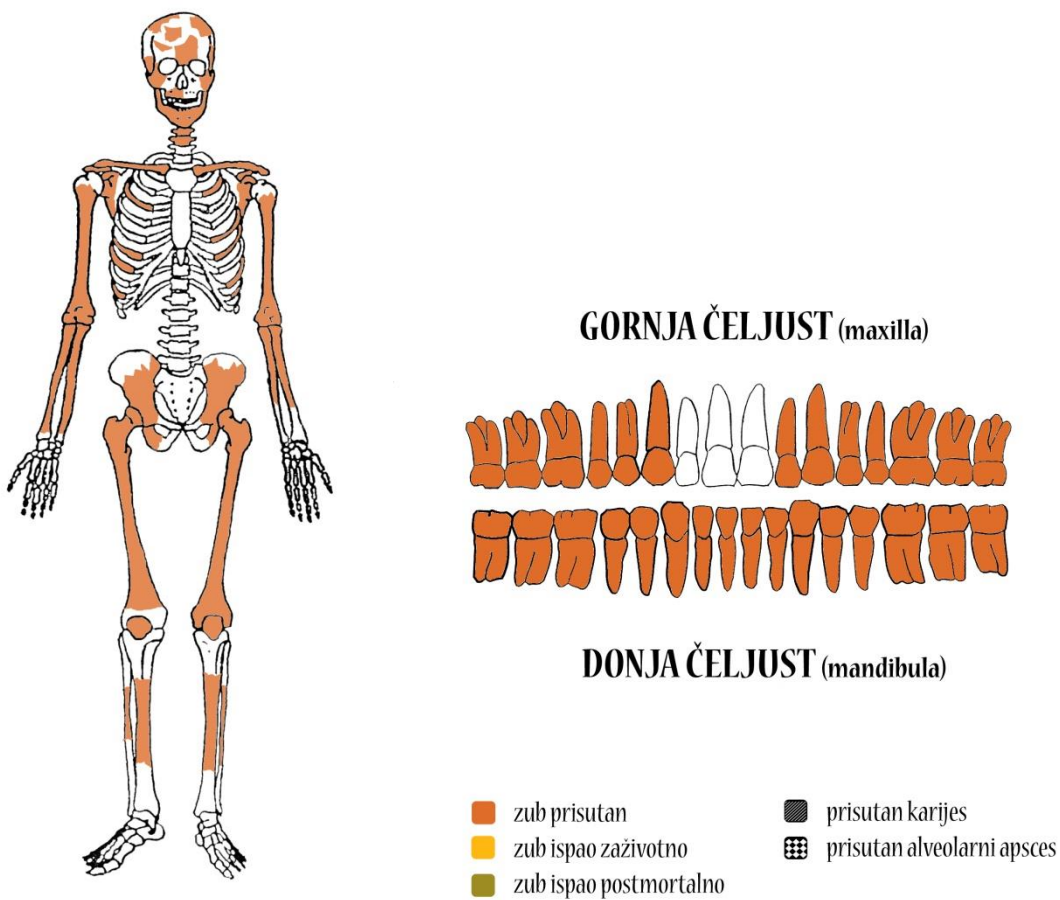
Patološke promjene: blaga zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. *Cribra orbitalia* se morfološki očituje po pojavi šupljikave kosti na gornjim svodovima orbita. Smatra se kako je

posljedica anemije (Huss-Ashmore i sur., 1982). Na zubima su prisutni hipoplastični defekti. Ovi defekti morfološki se očituju kao plitki vodoravni utori koji opasuju krunu zuba. Prisutnost ovih defekata veže se uz pojavu jakih avitaminoza, neonatalne žutice, anemije, zaraznih bolesti ili kronične neishranjenosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 3

SJ 68

Stupanj ušćuvanosti korteksa: loš.

Spol: muškarac.

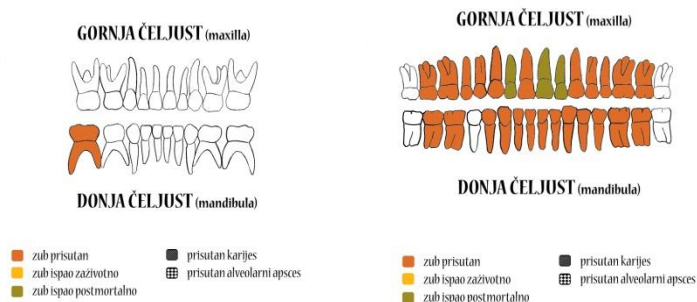
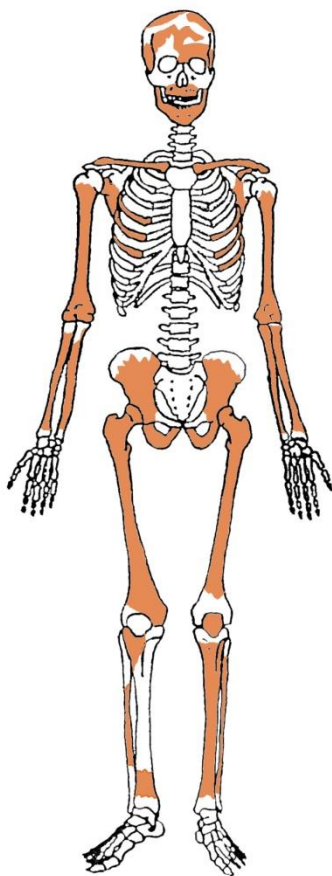
Starost u trenutku smrti: 25 do 30 godina.

Patološke promjene: *myositis ossificans* prisutan je na posteriornoj (stražnjoj) strani desne bedrene kosti i lijeve goljenične kosti. Myositis ossificans je pojam koji se odnosi na kalcifikaciju mekih tkiva, a nastaje uslijed trauma ili oštećenja mišića, najčešće na rukama ili nogama. Antemortalna (nastala zaživotno) fraktura prisutna je na lijevoj lisnoj kosti, a očituje se po blagom remodeliranom kalusu. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 4, kanal Z-I

SJ 71

Stupanj ušćuvanosti korteksa: loš.

Spol: dijete.

Starost u trenutku smrti: 10 do 12 godina.

Patološke promjene: umjerena zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama (Slika 1). Blagi zarasli periostitis prisutan je na lijevoj goljениčnoj kosti. Periostitis može biti posljedica više čimbenika među koje spadaju: nespecifične bakterijske infekcije, specifične zarazne bolesti koje se hematogenim putem prošire na kost (na primjer sifilisa), lokalizirane traume, venozne insuficijencije, metaboličkih bolesti kao što je na primjer skorbut i brojnih drugih čimbenika (Mann i Murphy, 1990; Ortner, 2003).

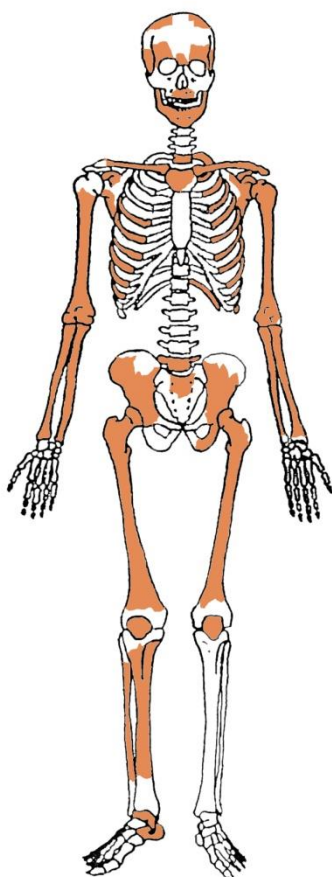
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

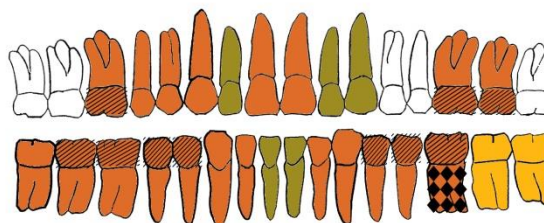
Slika 1. Umjerena zarašla *cribra orbitalia* u lijevoj orbiti.

Grob 7

SJ 95

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

zub prisutan	prisutan karijes
zub ispao zaživotno	prisutan alveolarni apsces
zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 40 do 45 godina.

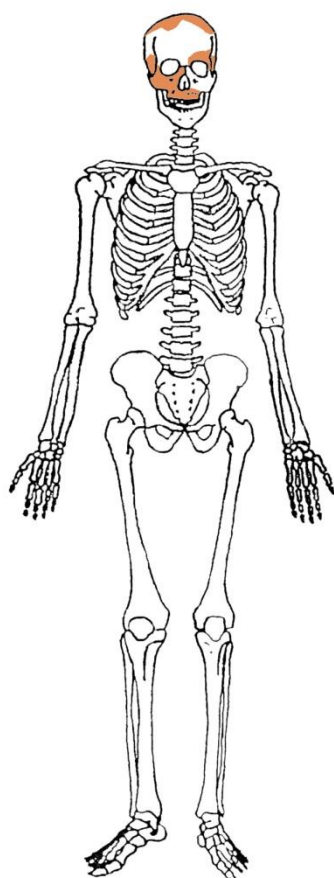
Patološke promjene: blagi degenerativni osteoartritis (OA) prisutan je na lijevom ramenu, kukovima te 5. vratnom kralješku. Degenerativni osteoartritis karakterizira progresivna pojava osteofita oko rubova zglobnih ploština. U uznapredovalim oblicima inače glatka zglobna površina razvija koštane nodule, porozitet ili eburnaciju. Ove promjene rezultat su mikrotrauma koje su posljedica svakodnevnih aktivnosti i razlikuju se od traumatskog artritisa koji nastaje kao posljedica prekida normalnog biomehaničkog funkcioniranja zgloba. Benigni kortikalni defekt prisutan je na hvatištu mišića *pectoralis maior* lijeve nadlaktične kosti. Benigni kortikalni defekti svjedoče o intenzivnoj fizičkoj aktivnosti koju su u ovom slučaju provodili mišići ruku. Blagi zarasli periostitis prisutan je na desnoj lisnoj kosti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

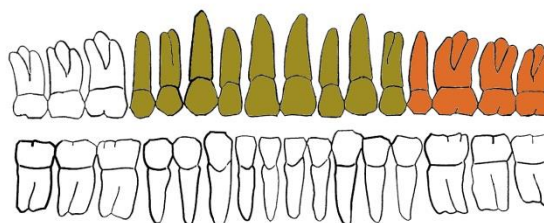
Grob 17, kanal S-J

SJ 246

Lubanja I

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

zub prisutan	prisutan karijes
zub ispao zaživotno	prisutan alveolarni apsces
zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: loš.

Spol: najvjerojatnije žena.

Starost u trenutku smrti: 15 do 20 godina.

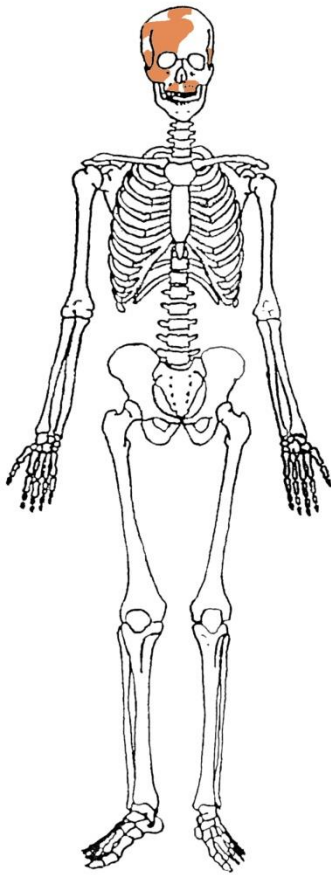
Patološke promjene: nisu prisutne.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

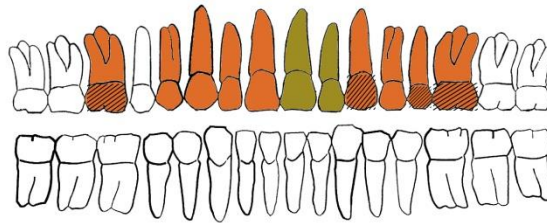
Grob 17, kanal S-J

SJ 246

Lubanja II

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: loš.

Spol: najvjerojatnije muškarac.

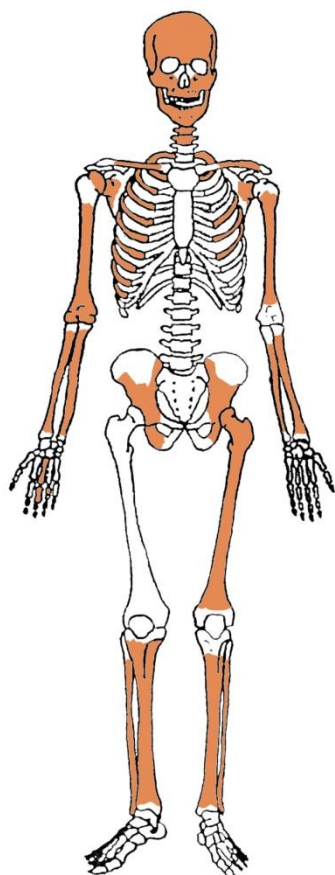
Starost u trenutku smrti: 20 do 35 godina.

Patološke promjene: nisu prisutne.

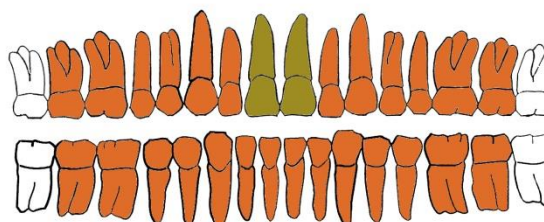
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 19, kanal S-J

SJ 251

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: dijete.

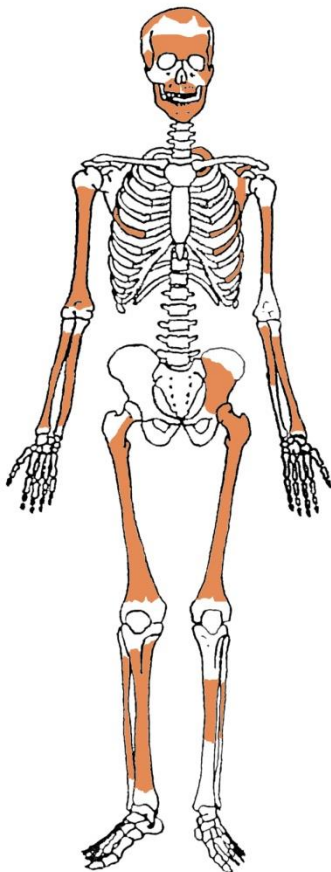
Starost u trenutku smrti: 13 do 15 godina.

Patološke promjene: blaga zarašla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. blagi upalni proces prisutan je na endokranijalnoj (unutrašnjoj) strani čeone kosti. Na dva vratna kralješka (2. i 3.) prisutan je porozitet te lezije sklerotičnog dna. U ovom trenutku nije jasno o kakvoj je patologiji riječ.

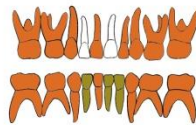
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: fragment keramike.

Grob 20, kanal S-J

SJ 247

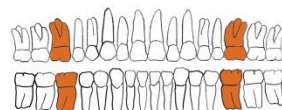
GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

- zub prisutan
- zub ispao zaživotno
- zub ispao postmortalno
- prisutan karijes
- prisutan alveolarni apsces

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

- zub prisutan
- zub ispao zaživotno
- zub ispao postmortalno
- prisutan karijes
- prisutan alveolarni apsces

Stupanj uščuvanosti korteksa: loš.

Spol: dijete.

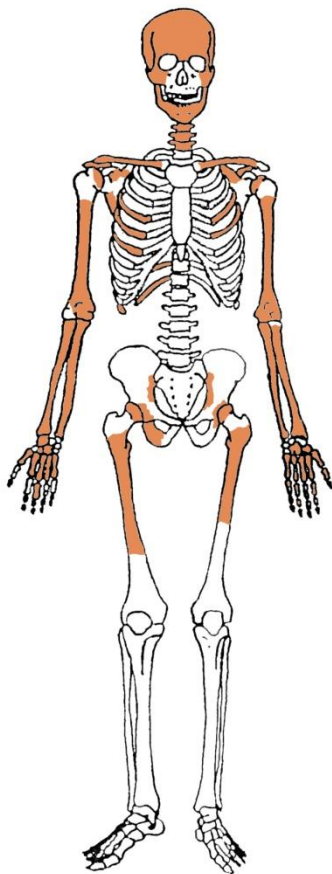
Starost u trenutku smrti: 3 do 4 godine.

Patološke promjene: blaga zarašla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama.

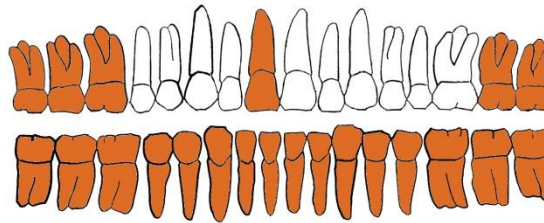
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 20, kanal S-J

SJ 259

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

	zub prisutan		prisutan karijes
	zub ispao zaživotno		prisutan alveolarni apsces
	zub ispao postmortalno		

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 40 do 50 godina.

Patološke promjene: antemortalna depresijska fraktura prisutna je na čeonj kosti (Slika 2). Dimenzija je 24×12 mm, elipsoidnog je oblika i zaobljenih rubova. Blagi degenerativni OA prisutan je na desnom laktu, kukovima, 3., 4., 5. i 6. vratnom kralješku. Benigni kortikalni defekti prisutni su na hvatištima mišića za *teres maior* desne nadlaktične kosti, *deltoideus* obje nadlaktične kosti, *biceps brachii* obje palčane kosti te na *rhomboidnoj fossi* desne ključne kosti. Antemortalna fraktura prisutna je na proksimalnoj falangi šake (Slika 3), očituje se po blagom kalusu, koštanom trnu te traumatskom osteoartritisu na zglobu s medijalnom falangom. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: fragment keramike.

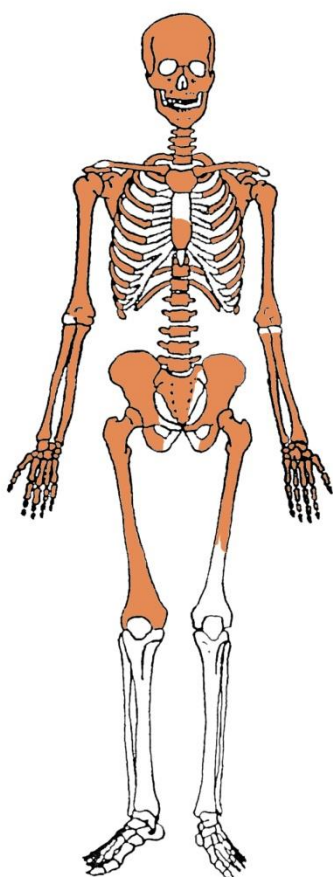
Slika 2. Antemortalna fraktura na čeonj kosti.

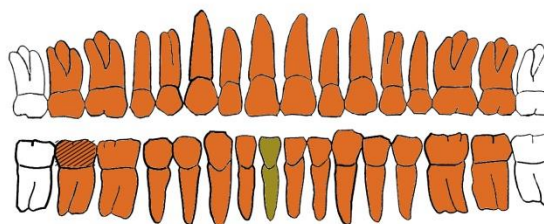
Slika 3. Antemortalna fraktura proksimalne falange šake.

Grob 21

SJ 249

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: žena.

Starost u trenutku smrti: 40 do 50 godina.

Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na lijevom ramenu, kukovima, desnom koljenu, 5. i 6. vratnom, 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. prsnom te 4. i 5. slabinskom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 10. i 12. prsnom kralješku. Schmorlovi defekti nastaju uslijed prolapsa intervertebralnog diska u tijela susjednih kralježaka (Schmorl i Junghanns, 1971). Njihova prisutnost može biti idiopatska ili povezana s nizom uzročnika među kojima je najčešći prekomjerni, kontinuirani fizički rad. Antemortalna fraktura ili dislokacija prisutna je na lijevom laktu (Slika 4), očituje se po zadebljanju distalne epifize nadlaktične kosti, blagom zaraslom periostitisu te ankilozi (spajanju) s lijevom lakatnom, a moguće i s palčanom kosti. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

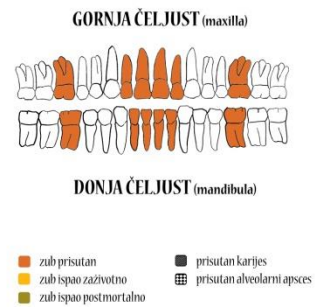
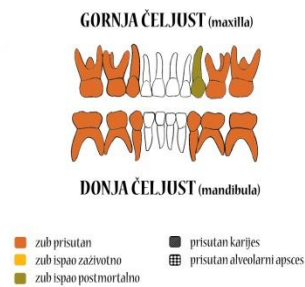
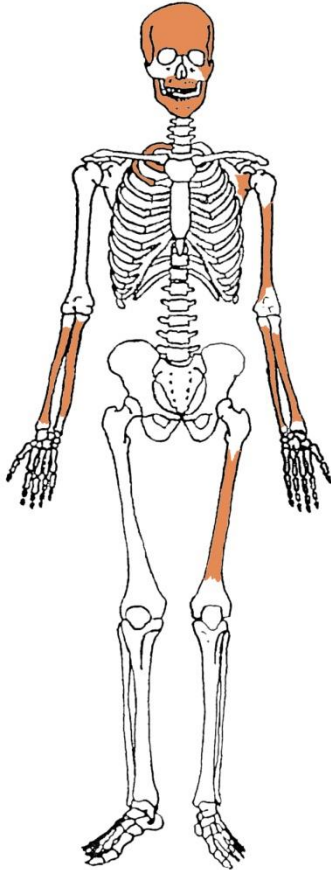
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Slika 4. Fraktura ili dislokacija lijevog lakta.

Grob 22

SJ 245

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: dijete.

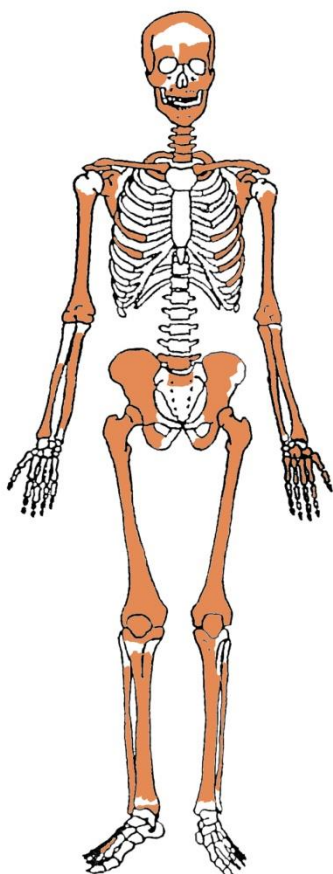
Starost u trenutku smrti: 8 do 9 godina.

Patološke promjene: nisu prisutne.

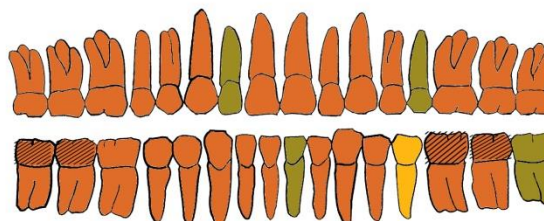
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 24

SJ 228

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

zub prisutan	prisutan karijes
zub ispao zaživotno	prisutan alveolarni apsces
zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

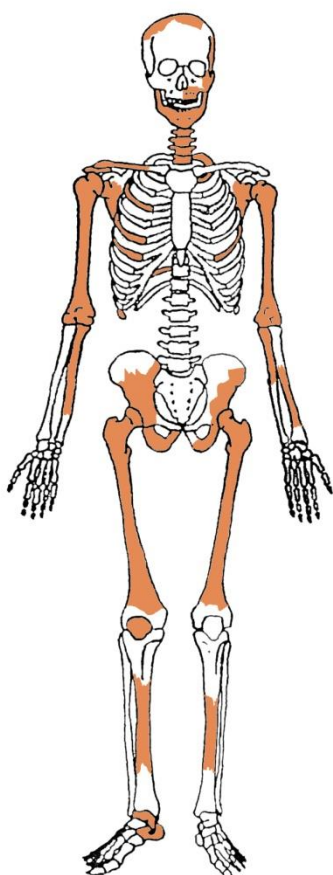
Starost u trenutku smrti: 30 do 40 godina.

Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na 5. i 6. prsnom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 5. i 6. prsnom kralješku. Benigni kortikalni defekti prisutni su na hvatištu mišića *pectoralis maior* obje nadlaktične kosti. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

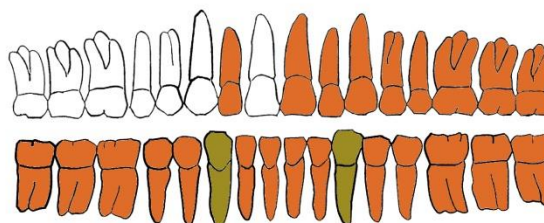
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 26

SJ 273

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: dijete.

Starost u trenutku smrti: 14 do 16 godina.

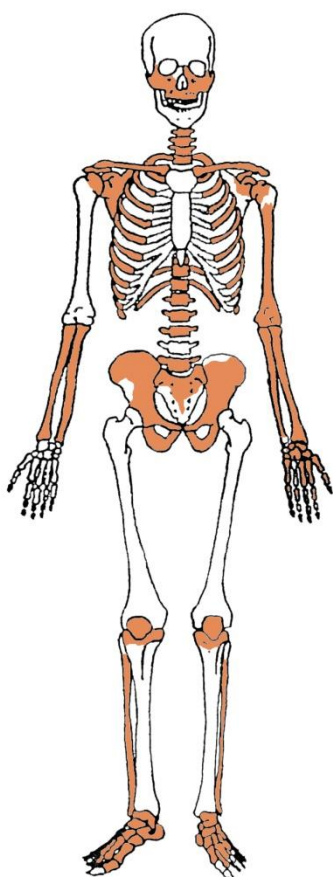
Patološke promjene: blaga zrasla ektokranijalna poroznost prisutna je na svodu lubanje. Ektokranijalna se poroznost ponekad još naziva "kost u obliku narančine kore" jer se morfološki očituje po prisutnosti plitkih rupica oko bregme, sagitalnog šava i na zatiljnoj kosti (općenito pri vrhu svoda lubanje). Ektokranijalna poroznost prvi je put opisana kod mladih američkih vojnika koji su umrli kao ratni zarobljenici tijekom rata u Koreji (McKern i Stewart, 1957). Kod tih osoba, pojava ektokranijalne poroznost povezana je s dugotrajnim i sustavnim izgladnjivanjem. Visoke učestalosti uočene su i kod američkih vojnika koji su poginuli tijekom opsade utvrde Snake Hill u ratu iz 1812 a za koje također postoje povijesni dokumenti koji svjedoče o neadekvatnoj prehrani (Owsley i sur., 1991).

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

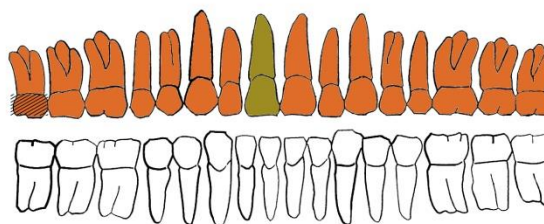
Grob 28

SJ 168

Napomena: prema fotodokumentaciji u grobu je prisutna samo jedna osoba, međutim u antropološkoj su analizi odvojene dvije odrasle osobe: muškarac i žena. Također, signatura SJ 168 koja je pronađena u kutiji s kosturom ne poklapa se s dokumentacijom i ponavlja se u grobu 30.

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 45 do 50 godina.

Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na lijevom ramenu i laktu, kukovima, koljenima, 3., 4., 5. i 6. vratnom, 2., 4., 5., 7., 8., 9., 10. i 11. prsnom kralješku. Schmorlovi defekti su prisutni na 9., 10. i 11. prsnom te 1. slabinskom kralješku. Prisutna je ankiloza (spajanje) križne kosti i desne zdjelične kosti. Blagi zarasli periostitis prisutan je na lisnim kostima. Na obje zdjelične kosti, u predjelu pubičnih (stidnih) kostiju prisutne su antemortalne frakture koje se očituju po kalusima (Slika 5).

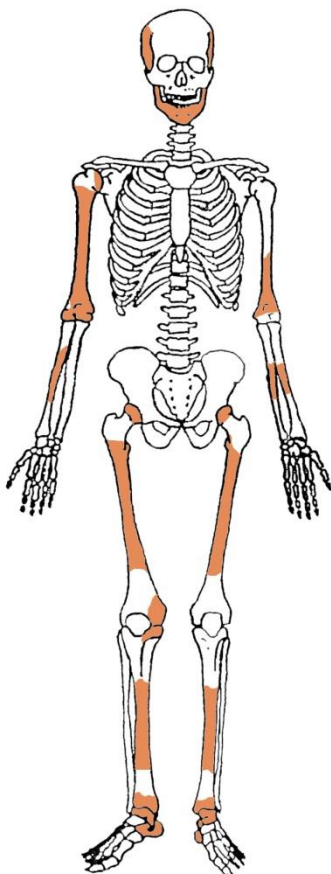
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

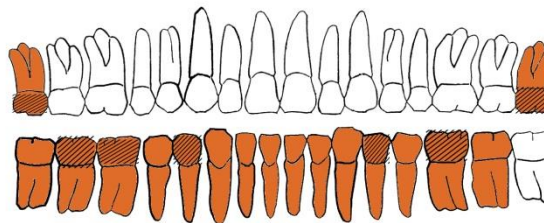
Slika 5. Antemortalna fraktura pubične kosti na lijevoj zdjeličnoj kosti.

Grob 28

SJ 168

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: žena.

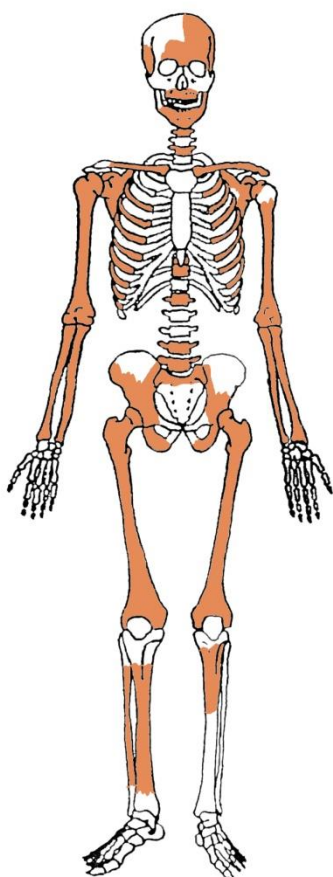
Starost u trenutku smrti: 35 do 50 godina.

Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na 3. i 4. vratnom kralješku.

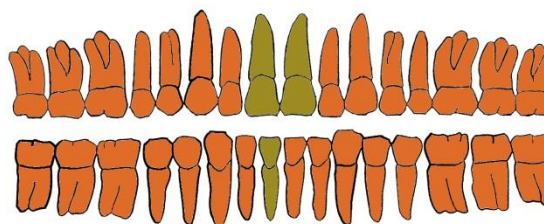
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 30

SJ 168

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

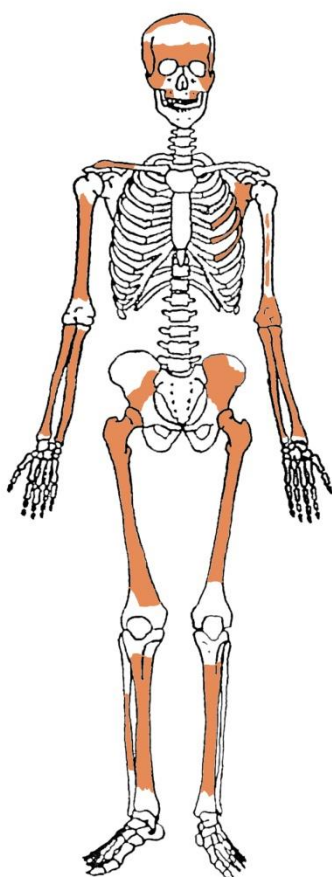
Starost u trenutku smrti: 30 do 35 godina.

Patološke promjene: blaga zrasla ektokranijalna poroznost prisutna je na svodu lubanje. Benigni kortikalni defekti prisutni su na *rhomboidnim fossama* obje ključne kosti. Schmorlovi defekti prisutni su na 8., 9., 10. i 11. prsnom te 1. slabinskom kralješku. Blagi zrasli periostitis prisutan je na obje goljenične kosti. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 31

SJ 217

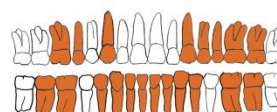
GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

- zub prisutan
- zub ispao zaživotno
- zub ispao postmortalno
- prisutan karijes
- prisutan alveolarni apsces

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

- zub prisutan
- zub ispao zaživotno
- zub ispao postmortalno
- prisutan karijes
- prisutan alveolarni apsces

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: dijete.

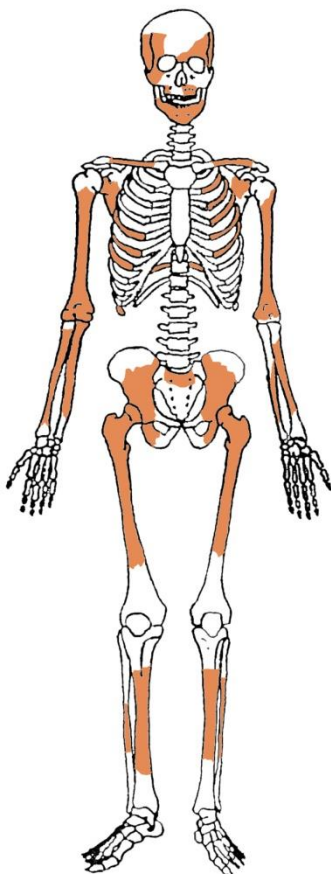
Starost u trenutku smrti: 8 do 9 godina.

Patološke promjene: nisu prisutne.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 32

SJ 78

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: dijete.

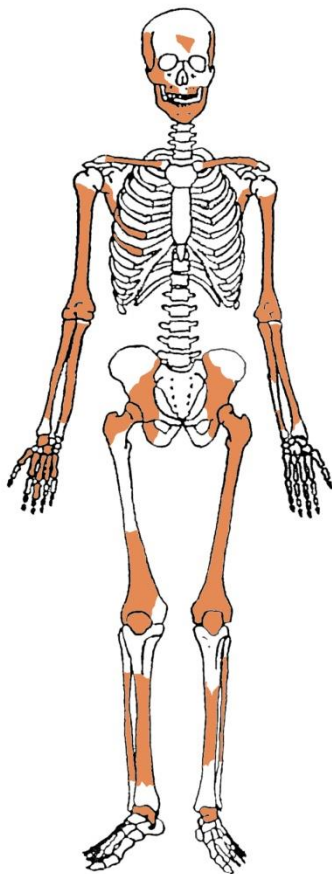
Starost u trenutku smrti: 8,5 do 9,5 godina.

Patološke promjene: blaga zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. Na goljeničnim kostima prisutan je blagi zarasli periostitis.

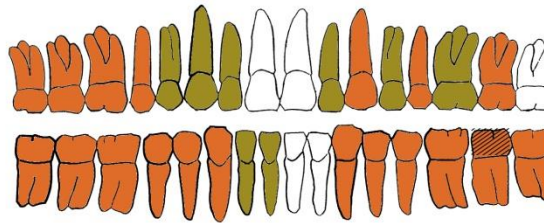
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 33

SJ 66

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: žena.

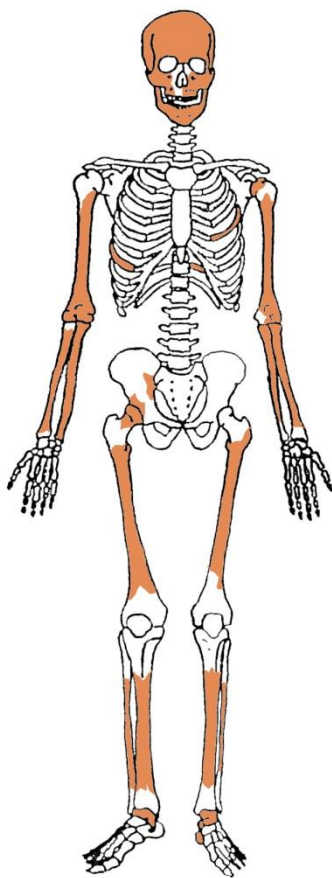
Starost u trenutku smrti: 20 do 30 godina.

Patološke promjene: blagi upalni proces u obliku poroziteta prisutan je na endokranijalnoj (unutrašnjoj) strani zatiljne kosti te oko slušnih otvora na sljepoočnim kostima. Benigni kortikalni defekti prisutni su na hvatištima *pectoralis maior* obje nadlaktične kosti. Na desnoj lakatnoj kosti prisutan je lokalizirani blagi aktivni periostitis dok je blagi zarasli periostitis prisutan na goljeničnim i lisnim kostima. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

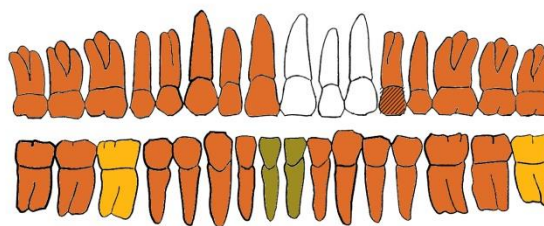
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 34

SJ 205

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

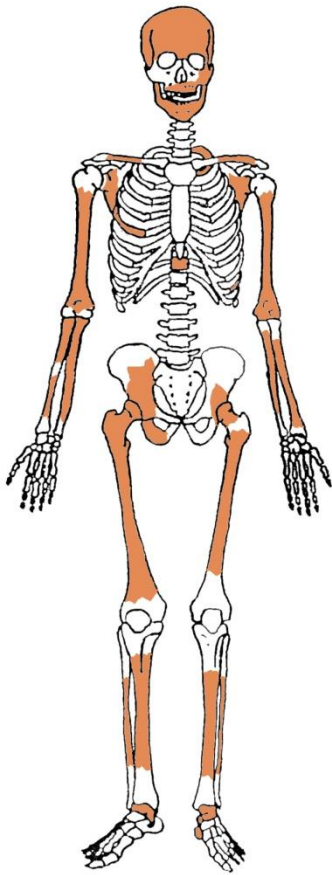
Starost u trenutku smrti: 20 do 25 godina.

Patološke promjene: blagi upalni proces u obliku poroziteta prisutan je na unutrašnjoj strani donje čeljusti. Benigni kortikalni defekti prisutni su na hvatištima *pectoralis i teres maior* obje nadlaktične kosti. Blagi aktivni periostitis prisutan je na bedrenim i goljeničnim kostima. *Myositis ossificans* prisutan je na posteriornoj (stražnjoj) strani desne bedrene kosti.

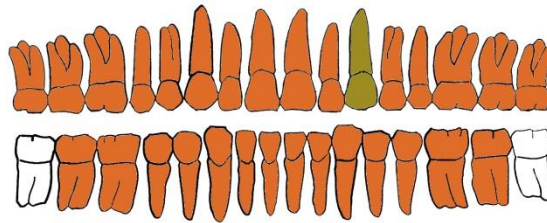
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 36

SJ 175

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: dijete.

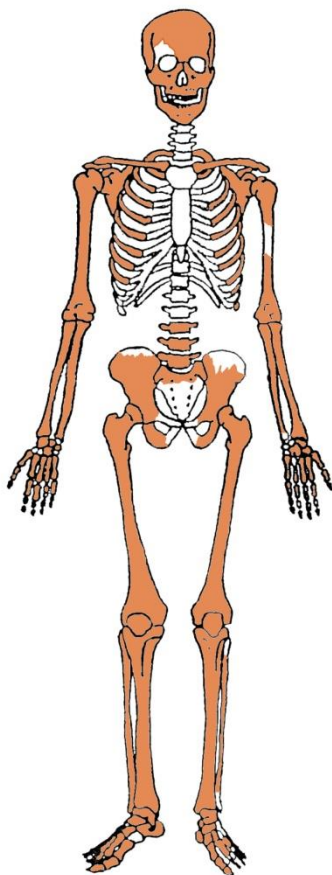
Starost u trenutku smrti: 14 do 16 godina.

Patološke promjene: nisu prisutne.

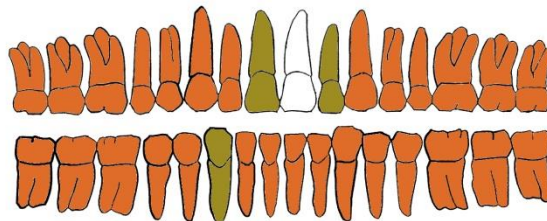
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: tri životinjska zuba.

Grob 38

SJ 210

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 25 do 30 godina.

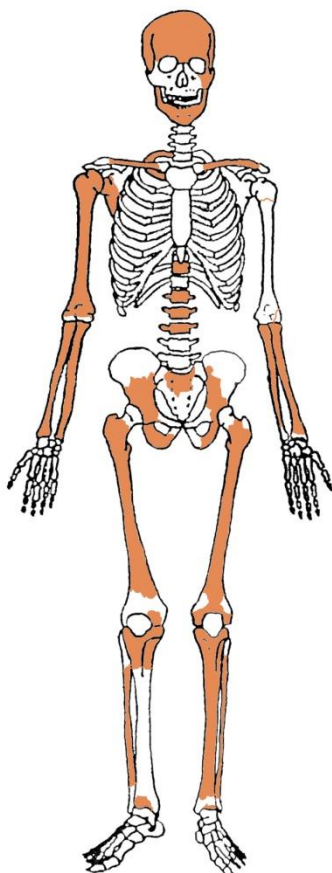
Patološke promjene: blaga zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

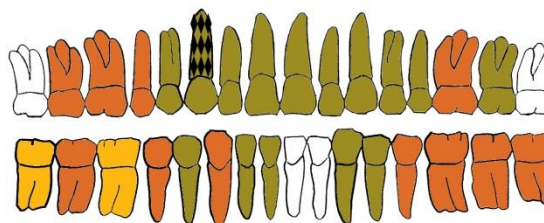
*višak: u uzorku (SJ 209) iz ovog groba prisutan je fragment spaljene najvjerojatnije ljudske kosti. Ne moguće je odrediti spol i starost.

Grob 40

SJ 189

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 40 do 45 godina.

Patološke promjene: aktivni upalni proces prisutan je na endokranijalnoj strani zatiljne kosti. Schmorlovi defekti prisutni su na 5., 6. i 7. prsnom kralješku. Na kosturu su uočene dvije antemortalne (nastale zaživotno) frakture: 1) fraktura se nalazi na srednjoj trećini lijeve lakatne kosti, očituje se po velikom kalusu i zaraslom periostitisu (Slika 6). Ovakve se frakture obično smatraju obrambenim frakturama; 2) fraktura se nalazi na distalnoj (donjoj) trećini dijafize desne lisne kosti, očituje se po zadebljanom kalusu.

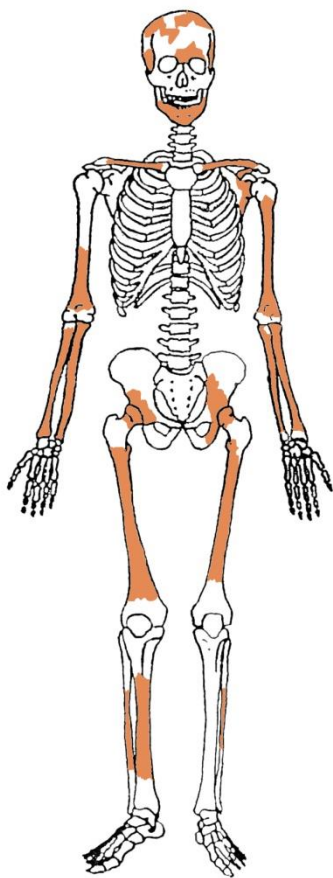
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

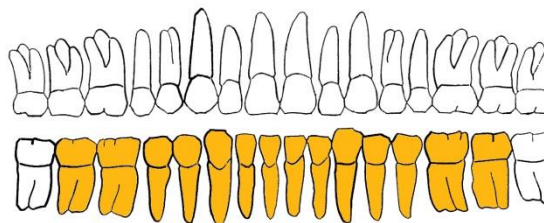
Slika 6. Antemortalna fraktura lijeve lakatne kosti.

Grob 43

SJ 255

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: najvjerojatnije muškarac.

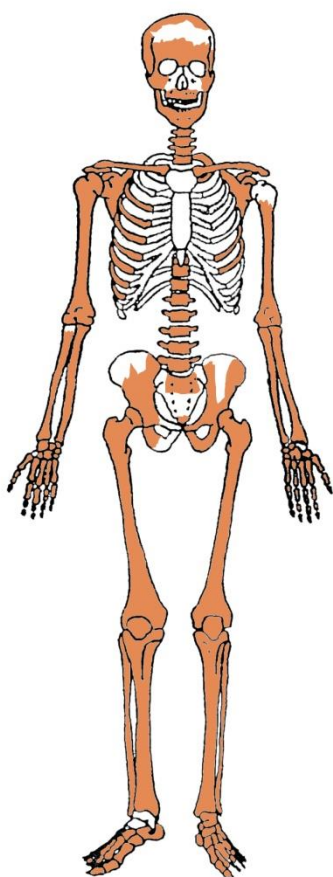
Starost u trenutku smrti: 45 do 60 godina.

Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na lijevom kuku. Blagi periostitis u procesu zarastanja prisutan je na desnoj goljениčnoj kosti.

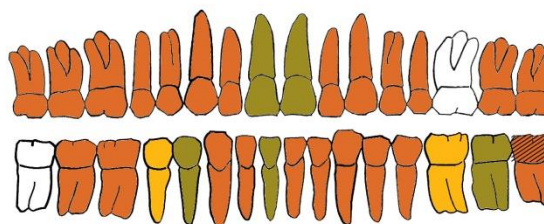
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 44

SJ 254

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

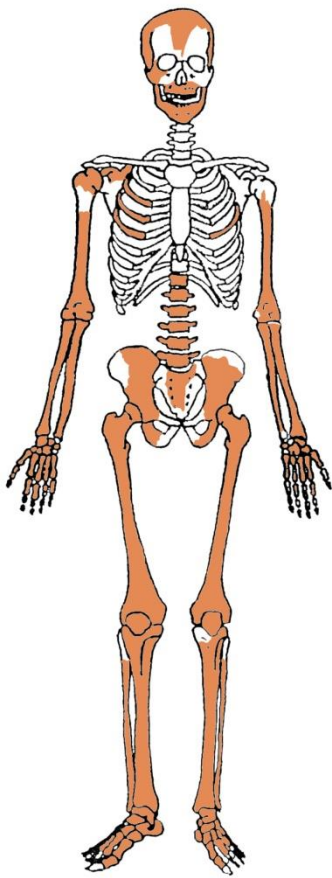
Starost u trenutku smrti: 35 do 40 godina.

Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na laktovima. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

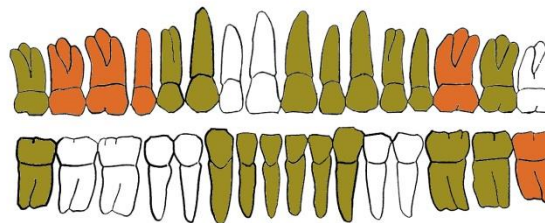
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 46

SJ 227

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

	zub prisutan		prisutan karijes
	zub ispao zaživotno		prisutan alveolarni apsces
	zub ispao postmortalno		

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: muškarac.

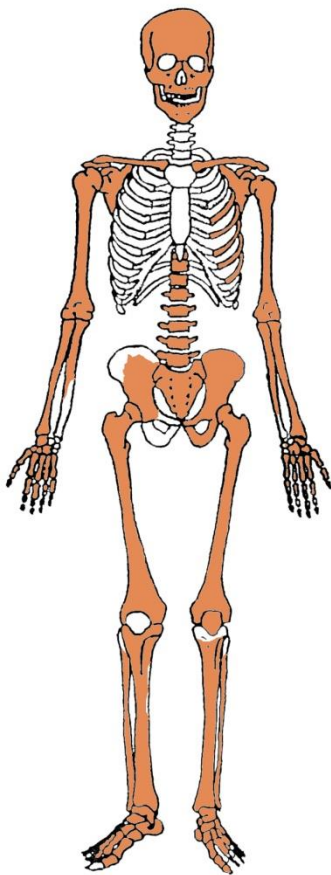
Starost u trenutku smrti: 18 do 25 godina.

Patološke promjene: benigni kortikalni defekt prisutan je na hvatištu *latissimus dorsi* desne nadlaktične kosti. Lokalizirani blagi zarasli periostitis prisutan je na lijevoj goljeničnoj kosti. Schmorlovi defekti prisutni su na 2. i 4. slabinskom kralješku.

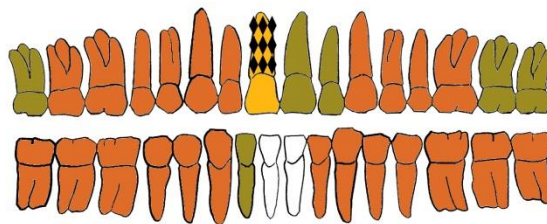
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: fragment metalnog predmeta.

Grob 47

SJ 235

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 35 do 40 godina.

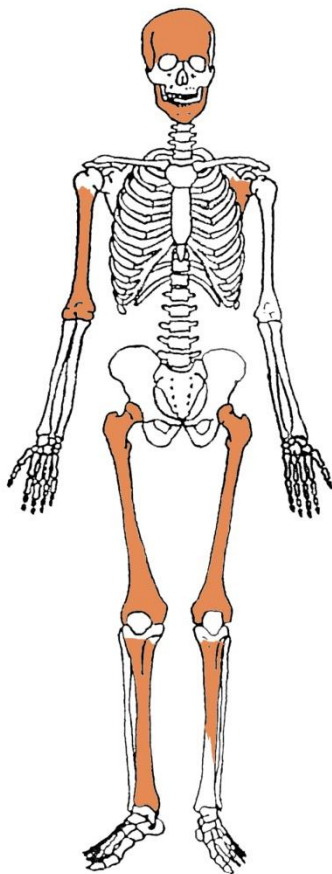
Patološke promjene: blaga zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. Blagi degenerativni OA prisutan je na 3., 4. i 5. prsnom kralješku. Umjereni degenerativni OA prisutan je na 8., 9., 10., 11. i 12. prsnom kralješku. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

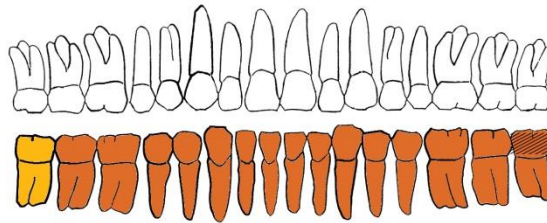
*višak: u uzorku (SJ 234) je prisutna dijafiza goljenične kosti odrasle osobe.

Grob 48

SJ 266

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

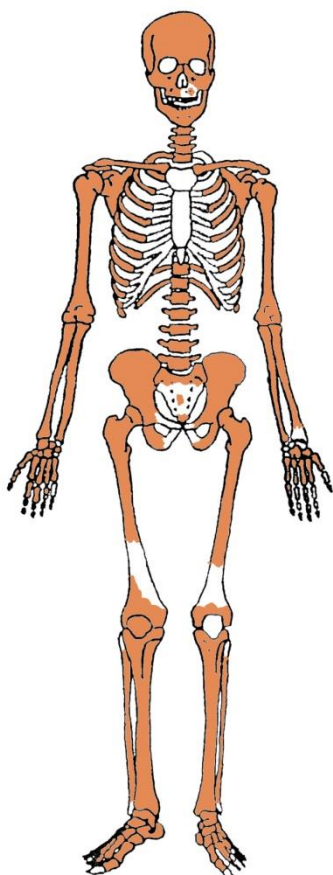
Starost u trenutku smrti: 40 do 45 godina.

Patološke promjene: blaga zrasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. Blagi degenerativni OA prisutan je na kukovima i koljenima. Blagi zrasli periostitis prisutan je na bedrenim i goljeničnim kostima. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

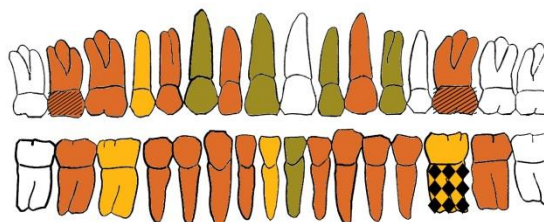
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 49

SJ 233

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 30 do 35 godina.

Patološke promjene: blaga zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u desnoj orbiti. Blaga zarasla ektokranijalna poroznost prisutna je na svodu lubanje. Na ključnim kostima prisutne su naglašene *romboidne fosse*. Također, izražena su i mišićna hvatišta za *deltoideus* na obje nadlaktične kosti. Blagi zarasli periostitis prisutan je na goljениčnim i lisnim kostima. Schmorlovi defekti prisutni su na 11. i 12. prsnom te 1. i 2. slabinskom kralješku. Na distalnoj trećini dijafize desne palčane kosti prisutno je zadebljanje te je najvjerojatnije riječ o infrakciji (napuknuću) kosti. Na desnoj ključnoj kosti prisutna je antemortalna loše zarasla fraktura koja se očituje po velikom kalusu, koštanoj izraslini dimenzija 12×9 mm te skraćenju kosti za 23 mm (Slika 7). Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

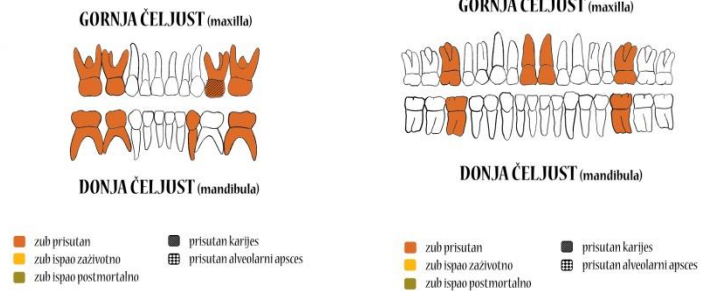
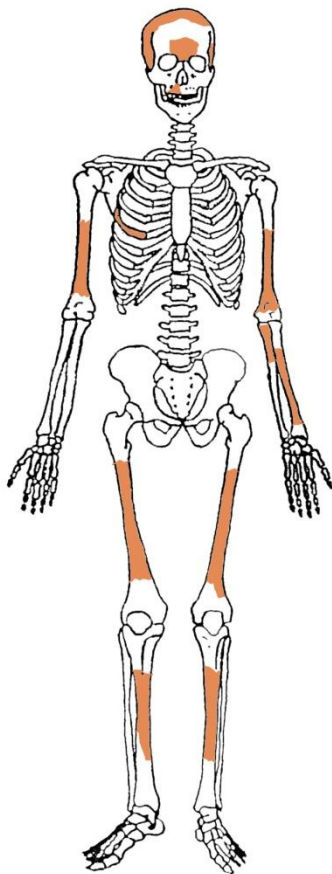
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Slika 7. Komparacija ključnih kostiju; na desnoj je prisutna antemortalna fraktura s vidljivim skraćenjem kosti.

Grob 50

SJ 220

Stupanj uščuvanosti korteksa: loš.

Spol: dijete.

Starost u trenutku smrti: 6,5 do 7,5 godina.

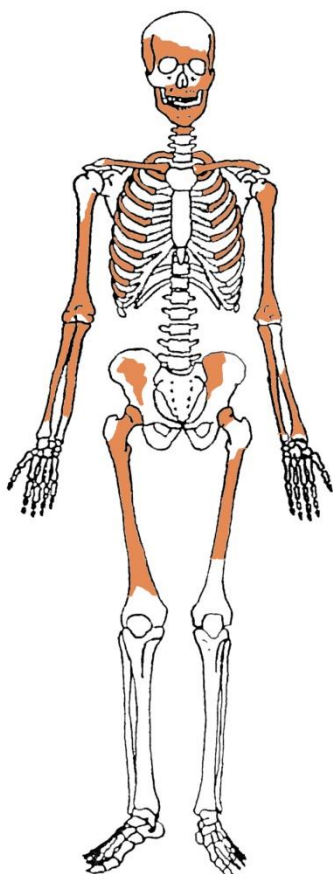
Patološke promjene: blaga zarašla *cribra orbitalia* prisutna je u desnoj orbiti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

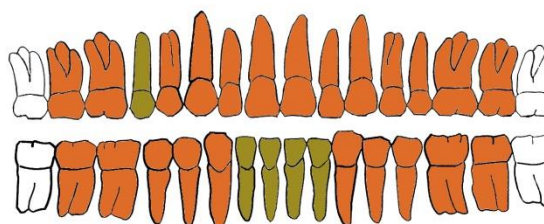
*višak: prvi trajni kutnjak.

Grob 58

SJ 177

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

zub prisutan	prisutan karijes
zub ispao zaživotno	prisutan alveolarni apsces
zub ispao postmortalno	

Stupanj uščuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: dijete.

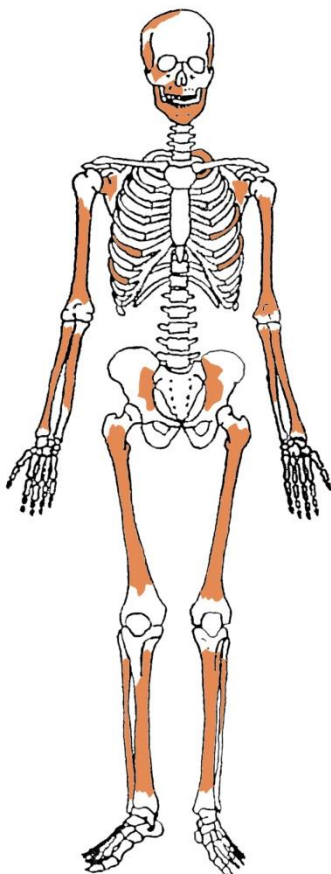
Starost u trenutku smrti: 14 do 16 godina.

Patološke promjene: na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

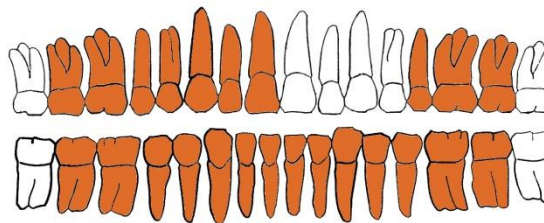
Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 73

SJ 257

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

■ zub prisutan	■ prisutan karijes
■ zub ispao zaživotno	■ prisutan alveolarni apsces
■ zub ispao postmortalno	

Stupanj ušćuvanosti korteksa: dobar.

Spol: dijete.

Starost u trenutku smrti: 14 do 16 godina.

Patološke promjene: sve duge kosti ovog djeteta su tanje i gracilnije u usporedbi s djetetom iste starosti s ovog nalazišta (Slika 8 i 9). Kostu su atrofirale, izgubile su volumen, kortikalna je kost smanjena. Najveća je razlika vidljiva u transverzalnom presjeku kostiju, npr. između dva kostura kod bedrenih kostiju razlika iznosi 9 mm. Razlog tome mogle bi biti neke neuronske bolesti ili paralize, no u ovome trenutku ne može se reći o čemu je riječ.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: perle.

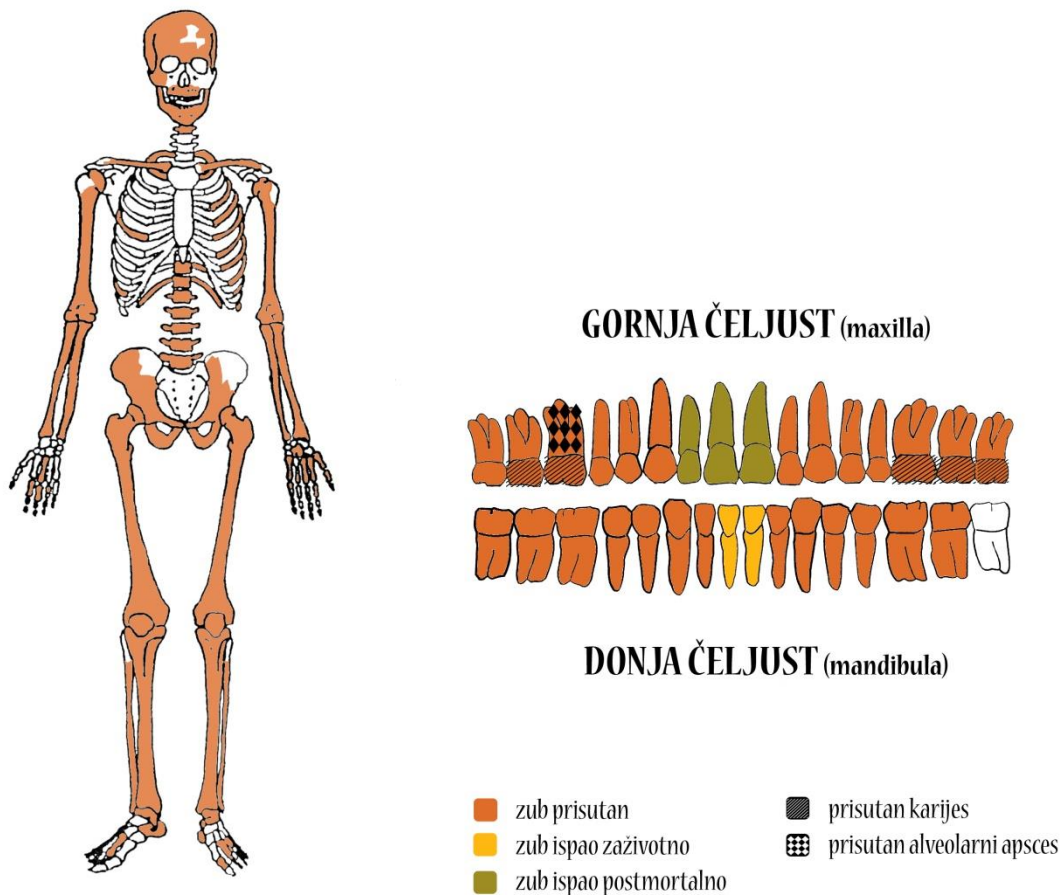
Slika 8. Komparacija lijevih nadlaktičnih kostiju djece iste dobi (14-16 g.). Vidljiva je razlika u veličini kostiju, a rezultat je koštane atrofije.

Slika 9. Komparacija desnih bedrenih kostiju djece iste dobi (14-16 g.). Vidljiva je razlika u širini kostiju, a rezultat je koštane atrofije.

Grob 74

SJ 271

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 45 do 50 godina.

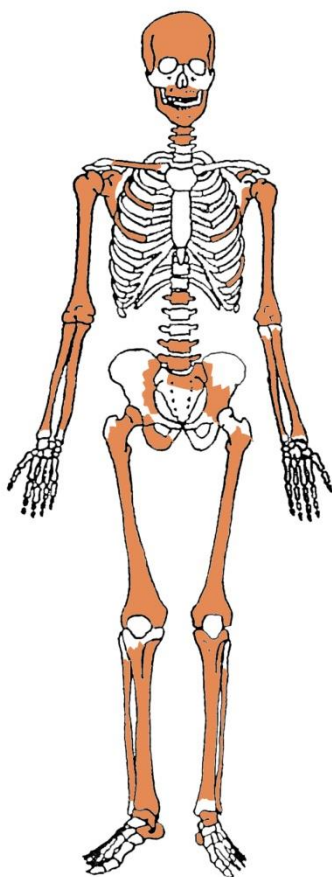
Patološke promjene: blagi degenerativni OA prisutan je na lijevom laktu, distalnim podlakticama, koljenima, 6., 7., 9., 11. i 12. prsnom te 3. i 4. slabinskom kralješku. Benigni

kortikalni defekt prisutan je na hvatištu mišića *latissimus dorsi* obje nadlaktične kosti. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.

Grob 76

SJ 272

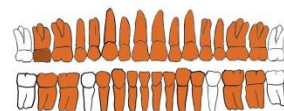
GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

- zub prisutan
- zub ispao zaživotno
- zub ispao postmortalno
- prisutan karijes
- prisutan alveolarni apsces

GORNJA ČELJUST (maxilla)

DONJA ČELJUST (mandibula)

- zub prisutan
- zub ispao zaživotno
- zub ispao postmortalno
- prisutan karijes
- prisutan alveolarni apsces

Stupanj ušćuvanosti korteksa: vrlo dobar.

Spol: muškarac.

Starost u trenutku smrti: 14 do 17 godina.

Patološke promjene: blaga zarasla *cribra orbitalia* prisutna je u orbitama. Na zubima su prisutni hipoplastični defekti.

Asocirani materijalni ostaci ili životinjske kosti: nisu prisutni.